БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 256 (1518) | 27 декабрь, якшанба, 1959 йил. | Баҳоси 20 тийин.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИНИНГ ФАРМОНИ

Ўзбекистон ССР пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини бериш тўғрисида

СССР Олий Совети Президиумининг «Ўзбекистон ССР колхоз ва совхозлари пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчиларини СССР орден ва медаллари билан мукофотлаш тўғрисида» 1959 йил 14 декабрда чиқарган Фармони ўзгартирилиб, пахта териш машиналари билан пахта теришда юксак кўрсатгичларга эришганликлари ва бунинг натижасида меҳнат унумдорлигини анча ошириш, пахтанинг таннархини камайтириш ва териш муддатларини қисқартиш, колхозчиларнинг меҳнатини енгиллаштириш имконияти вужудга келганлиги учун қуйидагиларга **Социалистик Меҳнат Қаҳрамони** унвони берилсин ва **Ленин** ордени ҳамда **«Ўроқ ва болға»** олтин медали топширилсин:

1. Турсуной **Охуновага** — Тошкент область, Чиноз районидаги Киров номли колхознинг механик ҳайдовчиси.

2. Валентин Афанасьевич **Тюпкога** — Тошкент область, Янгийўл районидаги Ўрта Осиё машина-синов станцияси трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

3. Мелиқўзи **Умурзоқовга** — Наманган область, Поп районидаги Ленин номли колхоз механик-ҳайдовчиси, трактор-далачилик бригадасининг бошлиғи.

СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. ВОРОШИЛОВ.
СССР Олий Совети Президиумининг Секретари М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль.
1959 йил, 25 декабрь.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Пленуми тўғрисида

ИНФОРМАЦИОН БИЛДИРИШ

1959 йил 25 декабрда КПСС Марказий Комитети Пленумининг эрталабки ва кечки мажлислари бўлди. Қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тўғрисидаги (КПСС XXI съездининг ва Марказий Комитет декабрь (1958 йил) Пленумининг деҳқончиликни юксалтириш ва дон, қанд лавлаги, пахта ва бошқа техника экинлари, картошка, сабзавот, мева, узум ва бошқа ўсимлик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш тўғрисидаги; жамоат чорвачилигини ривожлантириш ҳамда гўшт, сут, жун, тухум ва чорвачиликнинг бошқа маҳсулотларини етиштиришни кўпайтириш ҳақидаги; колхоз ва совхозларни кадрлар билан мустаҳкамлаш ҳақидаги; қишлоқ хўжалигини янада механизациялаш, меҳнат унумдорлигини ошириш ва маҳсулот таннархини камайтириш тўғрисидаги; колхозларнинг жамоат хўжалигини мустаҳкамлаш ва колхозчиларнинг моддий фаровонлигини ошириш тўғрисидаги қарорларини бажариш тадбирлари ҳақида) масалани муҳокама қилиш давом этди.

Эрталабки мажлисда В. В. Мацкевич (СССР Қишлоқ хўжалик министри), Т. Д. Лисенко (академик, СССР Фанлар академияси генетика институтининг директори), Ф. Г. Кириченко (Бутуниттифоқ селекция-генетика институти селекция бўлимининг мудири), А. С. Данов (Ставрополь ўлкасидаги «Коммунар» чўчқачилик совхозининг директори), А. М. Смирнова (Волинск область, Луцкий районидаги Хрушчев номли колхознинг звено бошлиғи), И. В. Спиридонов (КПСС Ленинград область комитетининг секретари), А. И. Ефремова (Рязань область, Шиловский районидаги Киров номли колхознинг раиси), А. И. Козлов (Шимолий Қозоғистон областидаги «Чистяково» совхозининг директори), П. А. Прозоров (Киров область, Кулинский районидаги «Красний Октябрь» колхозининг раиси), Д. Д. Қораев (Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари) ўртоқлар сўзладилар.

КПСС Марказий Комитети Пленумининг кечки мажлисида КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала юзасидан бир овоздан тегишли қарор қабул қилди.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИНИНГ ПЛЕНУМИ

КПСС Марказий Комитетининг Пленуми 25 декабрда Москвада Катта Кремль саройида ўз ишини давом эттирди.

Музокараларда биринчи бўлиб СССР Қишлоқ хўжалик министри **В. В. Мацкевич** нутқ сўзлади. У, КПСС Марказий Комитетининг доно сиёсати, партия ва бутун халқнинг сидқидил билан ишлаганлиги туфайли қишлоқ хўжалигида рўй берган туб ўзгаришлар тўғрисида гапириб айтдики, мамлакатда ғалла, сут, гўшт, қанд-шакар ва бошқа маҳсулотлар анча кўп ишлаб чиқариладиган бўлиб қолди. Бу эса халқнинг турмуш даражасини тинимсиз ошириб бориш имкониятини беради.

Ўртоқ Мацкевич дедики, мамлакатда совхозларнинг сони 1960 йилнинг бошида қарийб олти ярим мингтага етади. Совхозлар қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш ҳажмини анча кенгайтирдилар. Тайёрланаётган маҳсулотларнинг умумий ҳажмида совхозларнинг тармоғи кейинги йилларда кўпайиб, 37,6 процентга етди. Қўриқ ерларда янги совхозлар ташкил этилганлиги тўла равишда тўғри бўлиб чиқди.

Ўртоқ Мацкевич қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришига қилинаётган раҳбарлик формаларини янада такомиллаштириш масалаларига тўхталиб, колхозлараро корхоналарни бошқармоқ учун органлар ташкил этиш масаласини кўриб чиқиш пайти келди, деди. Нотиқнинг фикрича, район колхоз союзлари тузилса, булар ана шундай органлар бўлиши мумкин.

Сўнгра, ўртоқ Мацкевич уруғчиликнинг пухта системасини тузиш зарурлиги тўғрисида, наслдорчилик ишини, сунъий қочиришни ривожлантириш тўғрисида, янги қишлоқ хўжалик машиналари ишлаб чиқариш тўғрисида гапирди.

Ўртоқ Мацкевич ўз нутқининг охирида айтдики, бу Пленумнинг ишлари социалистик қишлоқ хўжалиги ўзини янада юксалтириш учун нақадар катта, ҳақиқатан битмас туганмас резервларига эга эканлигини яна бир марта кўрсатди.

Академик **Т. Д. Лисенко** ўз нутқида қора моллар сутининг таркибидаги мойни кўпайтириш ҳамда далаларни гўнг аралаштирилган компостлар билан ўғитлаш масалаларига тўхталди.

Энди биз, деди ўртоқ Лисенко, сутининг мойи кам бўлса ҳам серсут бўлган йирик сигирлар билан серсут сермай зотдан бўлган майда буқалардан серсут ва сути сермой сигирлар ҳосил қилишимиз мумкин. Шу йўл билан «Горки Ленинские» фермасида 100 га яқин сигир етиштирилди. Бу сигирлар сутининг таркибидаги мой 5,1 — 5,2 процентга етади, ваҳоланки, шу сигирлар онасининг сутидаги мойнинг таркиби тахминан 3,5 процент бўлган эди. Бизнинг сермой-серсут сигирларимиздан соғиб олинаётган сутнинг ҳар бир литрини етиштирмоқ учун ем-хашак таркибида мой камроқ бўлган ҳар бир литр сутни етиштирмоқ учун сарфланадиган ем-хашакдан ошиқ эмас. Шу сабабли фермадаги янги зотли сигирларнинг сутидан ҳосил қилинадиган мойнинг ҳар бир килограммига шу сигирлар онасининг сутидан ҳосил қилинадиган ҳар бир килограмм мойга қараганда тахминан 40 процент кам ем-хашак ва меҳнат сарф бўлади.

Академик гўнгга тупроқ аралаштириб ясалган компост ўғитлар тўғрисида гапириб, бу компостларни ишлатишга жуда зарур бўлган фосфор уни ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш кераклигини айтди.

Т. Д. Лисенко номидаги Бутуниттифоқ селекция-генетика институтидаги буғдой селекцияси бўлимининг мудири **Ф. Г. Кириченко** (Одесса области) ўз нутқини дон экинлари-

ишлаб чиқаришга жорий қилиш масалаларига бағишлади. Кейинги йилларда Украинадаги илмий-тадқиқот институтларида, жумладан бизнинг институтимизда, деди ўртоқ Кириченко, кузги буғдой, маккажўхори ва арпанинг серҳосил бир қанча навлари етиштирилди.

Одесса селекциясидан бўлган кузги буғдой кенг тарқалди. Буғдойнинг бу навлари Дунайдан Волгага қадар бўлган ерларда 7 миллион гектардан кўпроқ майдонга экилмоқда ва ҳар бир гектаридан 3 — 4 центнер ошиқ ҳосил олинмоқда.

Қурғоқчилик кўп бўладиган дашт районлар учун буғдойнинг тезпишар навларини етиштириш соҳасида олиб борилаётган ишларга, деди ўртоқ Кириченко, алоҳида эътибор бериш керак. Бу тезпишар буғдой тупроқдаги кузги-қишки нам запасларидан яхши фойдаланади ва қурғоқчилик пайтигача тўлишиб етилади. Бизнинг институтимиз бундай буғдойнинг бир қанча навларини етиштириб берди. Ҳозир бу нав нам бўлган буғдойлар жанубий даштлардаги колхозлар ва совхозларда кенг миқёсда тажриба ўтказмоқ учун экиб қўйилди.

Бизнинг институтимиз даштнинг қаттиқ шароитида экмоқ учун селекция тарихида биринчи бўлиб, кузги қаттиқ буғдой навини етиштирди. Бу қаттиқ буғдойга «Мичуринка» деб ном берилди. Бу буғдой донининг таркибида оқсил модда кўп бўлади, бу буғдой макарон ва крупаларнинг яхши навларини тайёрлаш учун ярайди. Маккажўхорининг янги етиштирилган «Одесская — 10» деб аталган нави Украина даштларида ҳар бир гектардан 600 центнерга етказиб кўкпоя олишга, нами етарлик бўлган районларда эса бир минг центнерга ва ундан ҳам ошириб кўкпоя олишга имкон беради.

Ставрополь ўлкасидаги «Коммунар» совхозининг директори **А. С. Данов** чўчқа гўшти ҳисобига гўшт етиштиришни тез кўпайтириш имкониятлари тўғрисида Пленумда сўзлаган нутқида гапириб берди. Бу йил бу совхоз 20.130 центнер чўчқа гўшти топширди. Бу совхозда 1956 йилдагига нисбатан чўчқа гўшти етиштириш уч ярим баравар кўпайди, гўштнинг таннархи икки баравар камайди.

Аввало маккажўхори экишни кенгайтириш йўли билан мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирилганлиги туфайли мана шундай натижаларга эришишга муваффақ бўлинди. Ҳар бир чўчқага алоҳида охир қилмай, уларни тўда-тўда қилиб боқишга ўтказиш катта аҳамиятга эга бўлди. Семиртирилаётган чўчқалар ва уларнинг болалари 10 кунлик бўлганидан бошлаб, ҳаммаси битта катта охирдан овқат ейди. Улар автоматлашган идишдан сув ичиб туради. Чўчқаларни боқиш ва парвариш қилишнинг янги технологияси бир кишининг қиш вақтида 500 — 600 бош чўчқани, ёз вақтида эса 900 — 1000 бош чўчқани боқиб қараб туришига имкон беради.

Ҳозир совхоз коллективи, деди ўртоқ Данов, чўчқа етиштириш соҳасида етти йилликни икки йилда, яъни 1960 йилда бажариш учун курашмоқда. Нотиқ узоқ ерлардаги чўчқачилик совхозларида ўзининг кичикроқ музхоналари ҳамда тайёр маҳсулотни ташиб берадиган авторефрижераторлари бўлган кушхоналар ташкил этишни таклиф қилади.

Волинь областидаги Хрушчев номли колхознинг звено бошлиғи **А. М. Смирнова** сўзга чиқади. Бизнинг колхозчиларимиз, дейди у, КПСС Марказий Комитетининг Пленумини муносиб кутиб олишга тайёргарлик кўриб, Полесьенинг кучсиз ерларида мўл ҳосил етиштирдилар. Бизнинг

рига 794 центнердан қанд лавлаги, 300 центнердан картошка ва 1250 центнердан сўтали маккажўхори пояси йиғиб олди.

Звеномиз кўп йиллардан бери чопиқ қилинадиган экинлар етиштирмоқда ва тобора юқори ҳосил олмоқда. Звено қанд лавлаги, маккажўхори ва картошка етиштиришни комплекс механизациялашга тамомила ўтишга қарор қилди, бу эса меҳнат сарфлашни ва маҳсулотнинг таннархини кескин суратда камайтиришга имкон беради.

Ўртоқ Смирнова 1960 йилда колхозда ярокли ерларнинг ҳар юз гектарига 79,2 центнердан гўшт, 428 центнердан сут ва 450 центнердан қанд лавлаги етиштириш мўлжалланади, деди.

КПСС Ленинград область комитетининг биринчи секретари **И. В. Спиридоновга** сўз берилади. У айтдики, Ленинград партия ташкилоти гўшт, сут, тухум, сабзавот, картошка ва бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқ учун кейинги йилларда катта иш қилди. Бу йил ленинградликлар чорвачилик маҳсулотлари топшириш юзасидан ўз зиммаларига олган социалистик мажбуриятларини муддатидан олдин бажардилар.

Бу йил сабзавот ва картошка етиштириш ишлари яхшиланди. Колхозлар ва совхозлар давлатга 1958 йилдагига қараганда сабзавотни қарийб икки баравар кўп, картошкани эса бир ярим баравар кўп топширдилар ва сотдилар

Ўртоқ Спиридонов гўшт етиштиришни янада кўпайтирмоқ, мустаҳкам ем-хашак базаси вужудга келтирмоқ учун қандай чоралар кўрилаётганлигини гапириб берди.

Ўртоқ Спиридонов Пленумни ишонтириб айтдики, Ленинград область қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш соҳасида етти йиллик планни беш йил ичида муваффақиятли бажармоқ учун бутун кучларини сарфлайдилар.

Рязань областидаги Киров номли колхоз раиси **А. И. Ефремова** минбарга чиқади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотлари ва айниқса чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтирмоқ учун, дейди у, колхозимизда жуда катта имкониятлар бор. Бироқ, ўтган йилларда бу имкониятлардан етарлик фойдаланилмади, колхоз узоқ вақт орқада қолиб келди.

Энди колхозимиз ўзини жуда яхши ўнглаб олди. Бу йил колхоз қишлоқ хўжалик маҳсулотларининг ҳамма турларини давлатга сотиш йиллик планини муддатидан олдин бажарди. 420 тонна ёки уч йиллик пландагидан кўпроқ миқдорда гўшт сотилди. Демак, ўтган йилдагига қараганда 4,5 баравар ва 1953 йилдагидан 16 баравар кўп гўшт сотди.

Колхозчилар турмушининг моддий даражасини ва маданий савиясини ошириш учун ҳам шарт-шароит вужудга келтирилди. Кейинги икки йил ичида юздан ортиқ оила янги уйларга кўчиб ўтди. Колхоз электрлаштирилди, радиолаштирилди, колхозда телевизорлар тобора кўпаймоқда. Пленум очилган куни колхозчиларнинг уйларида газ плиталар ишга тушди.

Ўртоқ Ефремова етти йилликнинг иккинчи йилига мўлжалланган планлар ҳақида гапириб дедики, рязанликлар эришилган муваффақиятлар билан тўхталиб қолишни ўйламайдилар, улар кибрланиб бир жойда тўхтаб қолмоқчи эмаслар. Киров номли колхоз область қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг сарфлаётган умумий куч ва ғайратига ўз ҳиссасини қўшади.

Шимолий Қозоғистон областидаги Чистовский ғалла совхозининг директори **А. И. Козлов** шу зонада маккажўхори етиштиришдаги тажрибаларини гапириб берди. Совхоз Қозоғистонда алмашлаб экиш далаларида маккажўхорини кўпроқ экиб, тажрибалар ўтказиш учун тузилган тўрт совхознинг биридир. Совхозда 3,5 минг гектар ерга маккажўхори экилмоқда. Айрим участкаларда маккажўхорининг ҳар бир гектаридан 900—1000 центнерга етказиб кўкпоя олинди.

Ўртоқ Козлов дедики, бизнинг зонамизда маккажўхори буғдойдан олдин экиб ўстириш учун жуда яхши экиндир. Маккажўхори экиб олинган ерларга экилган буғдой бу йил ёзда қурғоқчилик бўлганлигига қарамай, гектар бошига 17,6 центнердан ҳосил берди.

Киров областидаги «Красный Октябрь» колхозининг раиси **П. А. Прозоров** колхознинг ривожланиб бораётганлиги ҳақида, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилини, чорвачиликнинг маҳсулдорлигини ошириш учун олиб борилаётган кураш тўғрисида гапириб берди. Колхоз бу йил 1953 йилдагига қараганда беш баравар кўп маҳсулот топширди. Хўжаликнинг умумий даромади 18 миллион сўмни ташкил қилади. Қишлоқ хўжалик маҳсулотларини колхознинг ўзида қайта ишлаш ташкил этилди. Шу туфайли колхозчиларнинг ишидаги мавсумийлик тугатилди. Капитал қурилиш суръатларини ошириш, колхозчиларнинг турмушини яхшилаш учун катта имкониятлар вужудга келтирилди.

Сўнгра ўртоқ Прозоров қишлоқ хўжалик машиналари учун запас қисмлар ишлаб чиқаришни кўпайтириш, мелиорация техникаси ишлаб чиқаришни кўпайтириш, балиқчилик хўжалигини ва асаларичиликни ривожлантириш зарурлиги ҳақида гапирди.

Туркманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари **Д. Д. Қораевга** сўз берилади. У республика пахта тайёрлаш планини бажармай қолганлигига нималар сабаб бўлганлигини айтиб, дедики, ҳозир колхозлар ва совхозлар етти йилликнинг иккинчи йилида планни бажарибгина қолмасдан, шу билан бирга бу йилги қарзни қоплаш учун ҳам ўзларининг бутун кучларини сарфламоқдалар. Туркманистон партия ташкилоти пахтанинг ялпи маҳсули жиҳатидан мамлакатда икки йил ичида яна иккинчи ўринни олиш вазифасини ўз олдига қўйди.

Сўнгра ўртоқ Қораев республикада чорвачиликни янада ривожлантириш вазифалари ҳақида гапирди. Кўркам ва яхши сифатли туркман қора кўлига бўлган талаб тўхтовсиз ўсиб бораётганлиги қоракўлчиликни бутун чоралар билан ривожлантиришга мажбур қилади. Қоракўл қўйларнинг сони етти йиллик ичида бир миллион бош ёки 34 процент кўпайтирилади. Бунинг учун Қорақумда ўн миллион гектар ерни сув билан таъминлаш талаб қилинади.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев пленумда нутқ сўзлади.

Пленум муҳокама қилинган масала бўйича бир овоздан тегишли қарор қабул қилди. (ТАСС).

ШАВКАТЛИ меҳнати учун

СССР Олий Совети Президиумининг 1959 йил 25 декабрдаги Фармонларига мувофиқ қуйидагиларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди ва уларга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва болға» олтин медали топширилди:

Мардонавор ташаббус кўрсатганлиги ва бир йилда гўшт етиштиришни 3,8 баравар кўпайтириш юзасидан олинган мажбуриятларни бажаришда катта ташкилотчилик иши олиб борганлиги учун КПСС Рязань область комитетининг биринчи секретари **А. Н. Ларионовга;** 1959 йилда гўшт ва сут етиштириш юзасидан олинган мажбуриятлар муваффақиятли бажарилганлиги учун Томбов области, Мичурин районидаги Коминтерн номли колхознинг раиси **Е. И. Андреевага;** маккажўхори ва бошқа экинлар етиштиришни комплекс механизациялашни жорий қилишда ташаббус кўрсатганлиги учун Воронеж области, Ново-Усманский районидаги Киров номли колхоз трактор бригадасининг бошлиғи **Н. Ф. Мануковскийга;** сигирларнинг сут маҳсулдорлигини ошириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришганлиги учун Сталинград область, Нехаев районидаги «Красное Сормово» колхозининг сигир соғувчиси **В. Н. Рибаченка;** қўйчиликда илғор методларни қўлланиш соҳасида ташаббус кўрсатганлиги учун Ставрополь ўлкаси, Кочубей районидаги Сталин номли колхознинг старший чўпони **Н. И. Малашенкога;** гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришиб, бу йил 2.076 та чўчқани бўрдоқига боққанлиги учун Омск областидаги «Победитель» совхозининг чўчқабоқари **Т. Я. Перешивкога;** гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришиб, бир центнер чўчқа гўшти етиштириш таннархини 224 сўмгача камайтирганлиги учун Львов области, Золочев районидаги Шевченко номли колхознинг чўчқабоқари **Я. С. Чижга;** мўл ҳосил етиштиришда жуда катта муваффақиятларга ҳамда ярокли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига гўшт ва сут етиштиришни кўпайтиришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Полтава области, Кременчуг районидаги Ленин номли колхознинг раиси **С. К. Бойкога.**

Қишлоқ хўжалик экинларидан юқори ҳосил етиштиришда жуда катта муваффақиятларга, шунингдек ярокли ерларнинг ҳар юз гектари ҳисобига гўшт ва сут етиштиришда юксак кўрсаткичларга эришганлиги учун Винница области, Винница районидаги «Украина» колхозининг раиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **П. Ф. Вдовенко** иккинчи «Ўроқ ва болға» медали билан мукофотланди.

Гўшт етиштиришни кўпайтириш соҳасида жуда катта муваффақиятларга эришганлиги учун Латвия ССР, Добель районидаги «Катениеки» совхозининг чўчқабоқари **А. П. Бартулиога** Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди ва унга Ленин ордени ҳамда «Ўроқ ва болға» олтин медали топширилади.

Қўриқ ерларда маккажўхори етиштириш соҳасида юқори ҳосил олишга ҳамда чорвачилик маҳсулдорлигини кўпайтиришда муваффақиятларга эришилганлиги учун Шимолий Қозоғистон областидаги Чистовский совхозининг директори **А. И. Козлов** Ленин ордени билан мукофотланди.

Социалистик мажбуриятларнинг бажарилишида катта ташкилотчилик ишлари олиб борганлиги учун Рязань область ижроия комитетининг раиси **И. В. Бобков** Меҳнат Қизил байроқ ордени билан мукофотланди.

* * *

Жамоат чорвачилигини ривожлантириш ва 1959 йилда гўшт етиштириш ва уни давлатга сотиш юзасидан олинган социалистик мажбуриятларни бажариш соҳасида муваффақиятларга эришганликлари, шунингдек бошқа маҳсулотларни етиштириш ва сотишни кўпайтирганликлари учун **Свердловск** ва **Киров** областлари Ленин орденлари билан мукофотландилар.

* * *

Шу куни тантанали байрам вазиятида мукофотлар топшириш маросими бўлди. КПСС Марказий Комитети Пленумининг қатнашчилари Катта Кремль саройининг мажлислар залига тўпландилар. А. Б. Аристов, Н. И. Беляев, Л. И. Брежнев, К. Е. Ворошилов, Н. Г. Игнатов, А. И. Кириченко, Ф. Р. Козлов, О. В. Куусинен, А. И. Микоян, Н. А. Мухитдинов, М. А. Суслов, Е. А. Фурцева, Н. С. Хрушчев, Н. М. Шверник, П. Н. Поспелов, Д. С. Коротченко, Я. Э. Калнберзин, А. П. Кириленко, А. Н. Косигин, К. Т. Мазуров, В. П. Мжаванадзе, М. Г. Первухин, Н. В. Подгорний, Д. С. Полянский ўртоқлар президиумга чиққанда залда тўпланганлар уларни қизғин қарсаклар билан кутиб олдилар.

СССР Олий Совети Президиумининг секретари Н. П. Георгадзе СССР Олий Совети Президиумининг фармонларини ўқиб берди.

СССР Олий Совети Президиумининг раиси К. Е. Ворошилов мукофотларни топшира туриб, мукофотланган ҳар бир кишини самимий табриклади. Қишлоқ хўжалик меҳнаткашлари ўзларининг жавоб нутқларида ўз ҳис-туйғулари ҳақида ҳаяжон билан гапириб, Коммунистик партия ва Совет ҳукуматига миннатдорчилик изҳор қилдилар ва янгидан-янги, тағин ҳам катта муваффақиятлар қозонишга сўз бердилар.

Свердловск ва Киров областларини Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисида СССР Олий Совети Президиумининг фармонлари ўқиб эшиттирилди.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети Президиумининг аъзолари юксак ҳукумат мукофоти олганлар билан биргаликда суратга тушдилар. (ТАСС).

СОЦИАЛИСТИК МЕҲНАТ ҚАҲРАМОНЛАРИ

Турсуной ОХУНОВА.

Валентин ТЮПКО.

Меликўзи УМУРЗОКОВ.

Тўрт давлат бошлиқларининг учрашувига доир

СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. ХРУЩЧЕВ, АҚШ президенти Д. ЭЙЗЕНХАУЭР, Буюк Британия бош министри Г. МАКМИЛЛАН ва Франция республикасининг президенти Ш. де ГОЛЛЬ бир-бирларига мактуб юбордилар

АҚШ, Буюк Британия ва Франциянинг Москвадаги элчилари 21 декабрда СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико ҳузурида бўлдилар ва АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрнинг, Буюк Британия бош министри Г. Макмилланнинг, Франция Республикасининг президенти Ш. де Голлнинг СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчев номига ёзган шахсий мактубларини топширдилар.

Бу мактубларда тўрт давлат ёки ҳукумат бошлиқларининг яқинда амалий жиҳатдан имконияти бўлган вақт ичида учрашуви тўғрисидаги таклиф баён қилинган. Бу мактубларда айтилишича, АҚШ президенти, Буюк Британия бош министри ва Франция Республикасининг президенти ана шу кенгашни бошлашнинг қулай вақти 27 апрель бўлиши мумкин, биринчи учрашув учун эса энг қулай жой Париж бўлиши мумкин, деб ҳисоблайдилар.

1959 йил 25 декабрда уч давлатнинг элчиларига Н. С. Хрушчевнинг жавоб мактублари топширилди.

Н. С. Хрушчев АҚШ президенти Д. Эйзенхауэр, Буюк Британия бош министри Г. Макмиллан ва Франция Республикаси президенти Ш. де Голль номига юборилган мактубларда уч давлат бошлиқларининг юксак доирада ўтказиладиган кенгашда қатнашишга тайёр эканликларини таъкидлаб ўтади. Н. С. Хрушчев президент Эйзенхауэр, бош министр Макмиллан ва президент де Голлнинг асосий халқаро проблемаларни муҳокама қилмоқ учун ана шундай кенгашларда қатнашувчи мамлакатларда юксак доирада вақт-вақт кенгаш ўтказиб туриш мақбул, деб ҳисоблаганликларидан чуқур мамнун эканлигини изҳор қилади. Совет ҳукумати, дейилади мактубларда, бундай баёнотни фақат табриклаши мумкин.

Биз, деб ёзади Н. С. Хрушчев, давлат арбобларининг энг юксак доирадаги шахсий учрашувлари йўли билангина етилган халқаро проблемаларни ғоят амалий равишда ҳал этиш мумкин, деб доим ҳисоблаб келдик.

Совет ҳукумати юксак доирадаги учрашувнинг Парижда ўтказилишига тайёр эканлигини билдиради.

Афсуски, дейилади Н. С. Хрушчевнинг мактубида, ана шундай учрашув учун 1960 йил 27 апрель кунининг белгиланганлиги Совет ҳукумати учун қулай эмас. Шу муносабат билан биз шундай учрашув мумкин бўладиган кунлар сифатида 1960 йилнинг 21 апрели ёки 4 майи мақбул бўлур эди, деб ҳисоблаймиз.

Совет ҳукумати ана шу кунларнинг бири АҚШ ҳукумати учун, шунингдек Буюк Британия ва Франция ҳукуматлари учун ҳам мақбул бўлади, ва Совет ҳукуматининг бу таклифи ҳукуматлар бошлиқлари учрашадиган вақтни узил-кесил танлаб олишда бирор қийинчилик туғдирмайди, деб умид қилади.

Инженерлар ва техниклар қишлоқларга ишга жўнаб кетмоқдалар

Пахтачиликда техникани янада тараққий эттириш учун бошланган курашда шахсан иштирок этмоқ учун қишлоқ районларига бориб доимий ишлашни истаган инженер ва техниклардан республика пойтахтидаги партия, касаба союз ва комсомол ташкилотларига аризалар тушиб турибди.

26 декабрда Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрлигида тошкентлик мутахассислардан 45 киши Қорақалпоғистон АССР га, Сурхондарё ва Қашқадарё областларига жўнаб кетиш учун ҳужжатлар олдилар. Улар колхоз раисларининг механизация бўйича ўринбосарлари, механика устахоналарининг мудирлари, трактор-далачилик бригадаларининг бошлиқлари бўлиб, ишлашга тавсия этилмоқдалар.

«Ташсельмаш» заводининг конструктори М. Саъдиев ва унинг рафиқаси — олий маълумотли агроном Л. Саъдиева Қашқадарё областига жўнаб кетмоқдалар. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтини тамомлаб чиққан, «Узбекхлопкомаш» заводининг инженер-конструкторларидан А. П. Меркулов ва Р. А. Асфандиёров, «Ташсельмаш» заводининг инженер-конструктори, комсомол аъзоси М. С. Шокиров ҳам Қашқадарё областига жўнаб кетадилар. Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш институтини тамомлаб чиққанлардан комсомол аъзолари В. Э. Локотин, И. Ш. Винокур, С. Д. Киселев ва Н. Б. Житомирскийлар Сурхондарё областига жўнаш учун ҳужжатларини расмийлаштирдилар. Улар кейинги вақтларда шаҳардаги бир неча корхоналарда инженер бўлиб ишлар эдилар. Тошкентдаги трактор йиғиш заводининг техник-механиги Г. К. Бугров, «Таштекстильмаш» заводининг мутахассиси А. Зарипов Қорақалпоғистон қишлоқ хўжалигида ўз билимларини қўлланишга аҳд қилдилар.

Шаҳар партия ташкилотларининг вакиллари ҳамда республика Қишлоқ хўжалик министрлигининг раҳбарлари кўнгиллиларни кузата туриб, уларнинг ишларида катта муваффақиятлар тилаб қолдилар. «Таштрансмаш» заводининг Қашқадарё областига йўлланма олган инженер-технологи, коммунист А. Қосимов жўнаб кетаётганларнинг фикр-туйғуларини ифодалаб, бундай деди:

— Бизнинг ҳар биримиз қишлоқ хўжалигида техникани тараққий эттириш учун олиб борилаётган курашнинг олдинги марраларида бўлиш учун ўзимизга имконият берилганлиги билан фахрланамиз. Биз қишлоқларга шодиёна туйғулар билан жўнаб кетар эканмиз, ўз сафаримиз КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг иши билан бир вақтга тўғри келганлигидан бахтиёрмиз. Партия Пленумда қишлоқ меҳнаткашлари олдига янгидан-янги масъулиятли вазифаларни қўйди. Пахтачиликда комплекс механизацияни янада тез суратлар билан олдинга силжитиш учун, илғор индустриал тажрибаларни қишлоқ хўжалигида жорий қилиш учун ва колхоз ҳамда совхозларимиз қуроллантирилган илғор техникадан моҳирлик билан фойдаланишни таъминлаш учун куч-қувватимизни аямаймиз.

Тошкентда Ҳамид Олимжонга ҳайкал очилди

Шоир Ҳамид Олимжон 50 ёшга тўлиши муносабати билан бўладиган юбилей яқинлашаётир. Халқимиз талантли шоирнинг ҳаётини қизиқиб ўрганиб, унинг асарларини севиб ўқимоқда.

26 декабрда Тошкентдаги Қардошлар мозорида оташин ўзбек шоири, олими, жамоат арбоби Ҳамид Олимжон қабри устига ёдгорлик ҳайкал ўрнатилди. Шу муносабат билан бўлган митингга ўзбек ёзувчилари, жамоатчилик вакиллари кўп китобхонлар тўпландилар.

Ўзбекистон совет ёзувчилар союзи правлениеси секретари Ҳамид Ғулом митингни очиб, Ҳамид Олимжоннинг ҳаёти ва ўлмас ижоди ҳақида қисқа нутқ сўзлади.

Академик-ёзувчи Ойбек Ҳамид Олимжоннинг дўстлари номидан қабр устидаги ёдгорлик ҳайкал оқ пардасини аста туширади. Митингга йиғилганлар шоирнинг ўлмас сиймосини кўрадилар. Ҳамид Олимжон дўстларига тириқ назар билан қараб турганга ўхшайди.

Шундан сўнг ёзувчилардан Назир Сафаров, Иброҳим Раҳим, М. И. Шевердин ўртоқлар сўзлаб, Ҳамид Олимжоннинг ўзбек адабиёти ва маданияти учун қилган унутилмас хизматларини айтиб ўтдилар.

Қабр устидаги ёдгорлик ҳайкал ёнига тўпланган жуда кўп кишилар Ҳамид Олимжон номини ҳурмат билан тилга олдилар.

Қабр устидаги ёдгорлик ҳайкал ёнига Ўзбекистон ССР Маданият министрлигидан, Ўзбекистон совет ёзувчилар союзи правлениесидан, Ўзбекистон ССР Фанлар академияси А. С. Пушкин номли тил-адабиёт институтидан, «Ўзбекистон хотин-қизлари» журналидан, шоирнинг рафиқаси шоира Зулфиядан гулдасталар келтириб қўйилди.

Ҳамид Олимжонга қўйилган бу ёдгорликда шундай сўзлар ёзиб қўйилган: «Ҳамид Олимжон—1909—1944 йил». Зарҳаллар билан ёзилган бу сўзлар тагига шоирнинг қуйидаги оташин сатрлари битилган:

Мен элимнинг юрагида
яшайман,
Эрк деганнинг тилагида
яшайман.

Ҳайкални очиш маросимида ЎзКП Марказий Комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Ғ. Н. Нажимов, ЎзССР Маданият министри С. М. Муҳамедов ўртоқлар қатнашдилар.

Пойтахт меҳнаткашларининг митинги

В. И. Ленин номидаги марказий стадион спорт саройининг байрамдагидек безатилган залида 25 декабрда москваликлардан 15 минг киши Москва 1959 йилги давлат планини муддатидан илгари бажарганлиги муносабати билан КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг табрикномасига бағишланган умумшаҳар митингига тўпландилар.

КПСС Москва шаҳар комитетининг биринчи секретари В. И. Устинов қисқача нутқ сўзлаб, митингни очди. У, КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Советининг москваликларга табрикномасини залда тўпланганларнинг гулдурос қарсаклари остида ўқиб беради.

Митинг қатнашчилари баланд руҳ билан КПСС Марказий Комитети Президиумини фахрий президиумга сайлайдилар.

Митингда КПСС Марказий Комитетига, СССР Министрлар Советига, КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари, СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевга якдиллик билан мактуб қабул қилинди. (ТАСС).

Сирдарё районидаги «Малик» совхозининг ишчилари келгуси йил мўл ҳосили учун мустаҳкам замин ҳозирламоқдалар. Совхозда барча кузги-қишки тадбирлар ўз вақтида ўтказилмоқда. Суратда: совхоз далаларида ариқ-зовур тозалаш пайти.

Р. Шамсиддинов фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

ЖАМОАТЧИЛИКНИНГ ШАРАФЛИ БУРЧИ

Тошкент область ва шаҳар партия ташкилотлари активининг йиғилиши

25 декабрда Тошкент область ва шаҳар партия ташкилотлари активининг йиғилиши бўлиб ўтди. Актив йиғилишида жиноятга ва жамоат тартибини бузишга қарши курашда жамоатчиликнинг ролини ошириш ҳақидаги масала муҳокама қилинди.

Докладчи — область партия комитетининг секретари ўртоқ **С. М. Веселов** Тошкент области ва шаҳрининг меҳнаткашлари Коммунистик партия ва унинг ленинчи Марказий Комитети раҳбарлигида етти йилликнинг биринчи йилини яхши натижаларга эришган ҳолда якунлаётганликларини таъкидлаб кўрсатди. Экономика, фан ва маданиятни ривожлантиришда янги муваффақиятларга эришилди. Партия ва ҳукумат пойтахт областининг ишчилари, колхозчилари ва интеллигенцияси қилган фидокорона меҳнатга юксак баҳо бердилар — область Ленин ордени билан мукофотланди.

Етти йилликнинг биринчи йилида қўлга киритилган меҳнат ғалабалари совет кишиларининг сиёсий онглилиги ошганлиги, улар коммунистик тузумга чексиз берилганликларининг натижасидир.

Сўнгра докладчи коммунизмнинг моддий-техника базасини яратишнинг КПСС XXI съезди томонидан ишлаб чиқилган улуғвор планини бажариш учун партия, комсомол ва касаба союз ташкилотлари меҳнаткашларни коммунистик руҳда тарбиялашни янада яхшилашлари лозимлигини таъкидлади.

Давлат органлари томонидан бажарилаётган бир қатор вазифалар аста-секин жамоатчиликнинг зиммасига юклатилаётган ҳозирги вақтда кишиларни коммунистик ахлоқнинг юксак принципларига риоя қилиш руҳида тарбиялаш, жиноятга ва жамоат тартибини бузишга қарши курашда жамоатчиликнинг роли янада ошади.

Партия ва ҳукумат кейинги йилларда социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш, совет гражданларининг ҳуқуқини ва манфаатларини муҳофаза қилишни кучайтириш юзасидан бир қатор тадбирларни амалга оширдилар. Мамлакатимиз меҳнаткашлари ўзларининг жамоат олдидаги бурчларини ва социалистик ҳаёт қоидаларини муқаддас билиб бажармоқдалар. Бироқ, ҳали жамиятимиз аъзолари ўртасида ўтмишнинг қолдиқларидан батамом қутилаолмаган қолоқ шахслар бор. Текинхўрлик билан кун кечириш, ичкиликбозлик билан шуғулланиш, социалистик мулкни ва гражданларнинг шахсий мулкини ўғирлаш, безорилик қилиш ва бошқа жиноий ҳолларга ҳануз барҳам берилмаган. Капитализм психологияси ва ахлоқининг ана шу каби зарарли сарқитларига барҳам бермасдан туриб, коммунизм томон олға қараб бориб бўлмайди.

Партия яқин вақт ичида жиноятни ва жамоат тартибини бузиш ҳолларини кескин равишда камайтириш ва сўнг бутунлай бартараф этиш вазифасини қўйди. Бу вазифани жамоат тартибини бузишга қарши курашга кенг жамоатчиликни, барча меҳнаткашларни жалб қилиш, огоҳлантириш-профилактика ишларини яхши йўлга қўйиш орқали бажариш мумкин.

Жамоат тартибини муҳофаза қилиш учун курашнинг янги даври бошланди. Бу муҳим ишда меҳнаткашларни иштирок эттиришнинг тўғри формалари аниқланди. Докладчи халқ дружиналари, ўртоқлик судларининг роли ошганлигини кўрсатувчи конкрет мисоллар, корхоналар, колхоз ва муассасаларнинг коллективлари кишиларни қайта тарбиялаш ҳамда социалистик ҳаёт қоидаларини бузишнинг олдини олишда актив иштирок этаётганликларига тааллуқли бошқа кўпгина фактларни келтиради.

Бироқ, ҳамма жойда ҳам жамоатчиликнинг кучи, коллективнинг тарбиявий таъсир кўрсатиши воситасидан тўла фойдаланилаётир, деб бўлмайди.

Докладчи пировардида ўтмишнинг зарарли қолдиғи бўлган жиноятга қарши курашда кенг жамоатчиликнинг ёрдамида қандай тадбирларни амалга ошириш лозимлигини кўрсатди.

Йиғилиш қатнашчилари халқ дружиналарининг фаолиятига катта эътибор бердилар.

Куйбишев район партия комитетининг секретари ўртоқ **Тахтаров** райондаги корхоналар, муассасалар ва ўқув юртларида 53 халқ дружинаси тузилганлигини ва уларнинг составида 60 дан ортиқ коммунистлар борлигини айтди. Ўрта Осиё Политехника институтида жамоат тартибини муҳофаза қилиш иши намунали йўлга қўйилган. Институтда ташкил қилинган дружина штаби ўзига ажратиб берилган территорияни участкаларга бўлган, патруллик қилишнинг аниқ графигини тузган. Студентлар эса безориликка, савдо қоидаларини бузишга қарши курашга актив киришдилар.

Ўртоқ Тахтаров республика ва область газеталари халқ дружиналарининг намунали иши, уларнинг иш тажрибаси ҳақида ҳикоя қилиб берувчи материалларни тез-тез босиб чиқарсалар, яхши бўлур эди деган истакни билдирди.

Йиғилиш қатнашчилари Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг раиси ўртоқ **Ортиқовнинг** сўзини катта қизиқиш билан тингладилар. Бу колхозда ташкил этилган дружина колхозчилар ўртасида катта обрў қозонди. Колхозчилар ўзларининг умумий йиғилишларида қишлоқда тартибни милициянинг ёрдамисиз жамоатчиликнинг кучи билан муҳофаза қилишни таъминлашга қарор қилдилар.

Янгийўлликларнинг ажойиб ташаббуси тобора кенг тарқалмоқда ва қўллаб-қувватланмоқда. Бекобод район партия комитетининг секретари ўртоқ **Ҳуснутдинов** йиғилиш қатнашчиларига «Победа», Ленин номли ва Дзержинский номли қишлоқ хўжалик артелларининг аъзолари янгийўлликлардан ибрат олиб, дружиналар ташкил қилганликлари ва уларнинг кучи билан жамоат тартибини муҳофаза қилаётганликлари ҳақида гапириб берди.

Йиғилишда чиқиб сўзлаган нотиқлар ўртоқлик судларининг роли тобора ошаётганлигини кўрсатдилар. Тошкент тўқимачилик комбинати касаба союз комитети раисининг ўринбосари ўртоқ **Попова** комбинат фабрикаларида сайланган ўртоқлик судларининг мажлислари юксак активлик билан ўтаётганлигини айтди. Нотиқ жамоатчилик таъсирининг кучи кўпчилик ишчиларга ўзлари йўл қўйган хатони уқиб олиш, тузалиш ва ҳалол меҳнат билан коллективнинг ишончига сазовор бўлишда ёрдам берганлигига тааллуқли бир қатор конкрет мисолларни келтирди. Комбинат партия ва касаба союз ташкилотлари ўртоқлик судлари томонидан қабул қилинган қарорларнинг бажарилиши устидан кун сайин контроллик олиб бормоқдалар, ўртоқлик судларининг мажлислари ҳақидаги ҳисоботлар кўптиражли газетада бериб борилади.

Гуноҳкорларни корхона, муассаса, колхоз коллективининг кафолатига олиш жиноят қилган кишиларни қайтадан тарбиялашга жамоатчиликни жалб қилишнинг муҳим формаларидан бири ҳисобланади. Тажриба шуни кўрсатмоқдаки, қонунни бузган кишиларнинг кўпчилиги коллективнинг таъсири остида ўзининг хатти-ҳаракатини тубдан ўзгартирмоқда. Бироқ, Тошкент шаҳар ижроия комитети милиция бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **Исмоиловнинг** таъкидлашича, айрим хўжалик раҳбарлари, партия ва касаба союз ташкилотлари ўз коллективларининг гуноҳ қилган аъзосини кафолатга олаётирлар-у, бироқ сўнгра уларни тарбиялашни унутиб қўймоқдалар. Кафолатга берилган киши ўз ҳолига ташлаб қўйилиши натижасида айрим ҳолларда жиноятчиларнинг таъсирига берилиб, яна жиноят қилиш йўлига кириб кетмоқда. Кафолатга олинган киши ҳеч қачон жамоатчиликнинг назар-эътиборидан четда қолмаслиги лозим.

Йиғилишда маҳаллий Советлар ва уларнинг назорат қилувчи комиссиялари, барча депутатлар социалистик қонунчиликни мустаҳкамлаш соҳасида жуда катта иш қилишлари мумкин ва лозимлиги кўрсатилди. Шу муносабат билан Янгийўл шаҳар ва район Советларининг депутатлари бу соҳада айрим ижобий тажриба орттирганликлари таъкидлаб ўтилди. Улар муттасил равишда милиция бўлимида навбатчилик қиладилар, ўртоқлик судларининг ишида иштирок этадилар, кенг жамоатчилик ўртасида безорилар, ичкиликбозларга ва социалистик ҳаёт қоидаларини бузувчи бошқа шахсларга нисбатан муросасизлик билан муносабатда бўлиш вазиятини юзага келтиришга ёрдам берадилар.

Милиция, халқ судлари ва прокуратура органлари жамоатчиликка катта ёрдам беришга даъват этилганлар. Маъмурий органлар ўз фаолиятларини КПСС XXI съезди томонидан қўйилган талаблар асосида қайта қуриб, жамоат ташкилотлари билан яқиндан алоқа қилган ҳолда ишлай бошладилар. Область прокурори **Набиев,** область судининг раиси **Муҳиддинов** ўртоқлар йиғилиш қатнашчиларига халқ судлари ва прокуратура ходимларининг корхоналар, колхозлар ва муассасалар коллективлари билан алоқаси мустаҳкамланаётганлиги ҳақида сўзлаб бердилар. Ҳуқуқ масалалари юзасидан лекциялар, савол-жавоб кечалари, намунавий суд процесслари, судьяларнинг сайловчилар олдида ҳисоб беришлари ва жамоатчилик билан алоқани мустаҳкамлашнинг бошқа формалари тобора кенг қўлланилмоқда.

Йиғилишда партия ташкилотлари халқ дружиналарига ва ўртоқлик судларига ҳануз етарли ёрдам бермаётганликлари, юстиция, прокуратура ва милиция органлари эса ҳануз эскичасига ишлаётганликлари, жамоат тартибини бузувчиларга нисбатан маъмурий таъсир кўрсатишни биринчи ўринга қўяётганликлари кўрсатилди.

Докладчи ва музокарада чиқиб сўзлаган ўртоқлар жиноятга қарши кураш ишига жамоатчиликни кенг жалб қилишдан қонунни бузувчиларга нисбатан раҳм-шафқат билан муносабатда бўлиш керак, деган маъно келиб чиқмаслигини таъкидладилар. Бу ерда сўз тартибни бузувчиларга қарши раҳм-шафқат билан муносабатда бўлиш ва жиноятга қарши курашни сусайтириш ҳақида эмас, балки аксинча, нотўғри йўлга кириб қолган, лекин тузалиши, ҳалол меҳнат билан ўз айбини ювиши мумкин бўлган кишиларга коллектив таъсир кўрсатиш учун кенг жамоатчиликнинг ёрдами билан бу курашни кучайтириш ҳақида бораётир.

Янги жамият кишисининг характери буржуазия идеологияси ва ахлоқининг таъсирига қарши, хусусий мулкчилик психологиясининг кўринишларига қарши, капитализмнинг кишилар онгидаги ва хатти-ҳаракатидаги қолдиқларига қарши кескин курашда шаклланади. Йиғилиш қатнашчилари омма ўртасида идеологик ишларни кучайтириш, ёшларни тарбиялашни яхшилаш зарур деб кўрсатдилар. Область комсомол комитетининг секретари ўртоқ **Абдураззоқов** ўз сўзини ёш авлодни тарбиялаш масалаларига бағишлади. У, спорт ташкилотлари, мактаблар, клублар, маданият саройлари ва уйлари ҳамда бошқа маданий-оқартув муассасалари ишидаги жиддий камчиликларни кўрсатди. Жиноятга қарши кураш ишида барча партия, совет, касаба союз ва комсомол ташкилотлари, ижодий союзлар, матбуот ҳамда барча меҳнаткашлар актив иштирок этишлари лозим.

Актив йиғилиши муҳокама қилинган масала юзасидан кенг қарор қабул қилди.

Йиғилиш ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари ўртоқ З. Р. Раҳимбобоева иштирок қилди.

Ўзбекистон КП Тошкент область комитетида

Қониқарсиз раҳбарлик оқибати

Яқинда область партия комитетининг бюроси бўлиб ўтди. Бюро Ўрта Чирчиқ районидаги Киров номли совхоз партия комитети секретарининг ўринбосари Тен ва совхоз директори Пак Сан-Ер ўртоқларнинг докладини эшитди ва муҳокама қилди.

Область партия комитетининг бюроси қабул қилган қарорда совхоз партия комитети ва дирекцияси коммунистлар ҳамда совхознинг барча коллективини пахта ҳамда бошқа қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтиришга сафарбар қилиш юзасидан бирмунча ишлар қилганлиги таъкидланади. Бу йил совхозда машиналар билан ўтган йилдагига қараганда бирмунча кўп пахта терилди. Давлатга гўшт, сут, жун ва пилла топшириш планлари бажарилди.

Шу билан бир қаторда совхоз партия комитети ва дирекциясининг ишида кўпгина жиддий камчиликлар юз берди. Партия комитети бўлимларнинг бошланғич партия ташкилотларига қониқарсиз раҳбарлик қилмоқда. Партия комитетининг аъзолари бошланғич партия ташкилотларининг ишига чуқур аралашмаётирлар, уларга амалий ёрдам кўрсатмаётирлар. Кўпчилик бошланғич партия ташкилотларида ташкилий-партиявий ва партиявий-сиёсий ишлар ўз ҳолига ташлаб қўйилган.

Иккинчи бўлим бошланғич партия ташкилотида шу йилнинг февраль ойидан буён, 1-бўлим бошланғич партия ташкилотида эса апрель ойидан буён бюро мажлислари ва коммунистларнинг умумий йиғилишлари ўтказилмаган. Партия комитети ҳам, бошланғич партия ташкилотлари ҳам комсомол ва касаба союз ташкилотларига раҳбарлик қилмаётирлар. Барча коммунистлар ҳам ишлаб чиқаришнинг илғори ҳисобланадилар, деб бўлмайди. Уларнинг сиёсий ўқиши йўлга қўйилмаган.

Социалистик мусобақага қониқарсиз раҳбарлик қилинмоқда. Бригадалар, пахта териш машиналарининг механик-ҳайдовчилари ва теримчиларнинг кундалик иш натижаси муттасил равишда якунлаб борилмади.

Ташкилий-партиявий ва партиявий-сиёсий ишлар паст савияда олиб борилганлиги асосий хўжалик вазифаси—пахта тайёрлаш планининг бажарилишига салбий таъсир қилди. Совхоз пахта тайёрлаш планини бажариш соҳасида область совхозлари ўртасида энг кейинги ўринлардан бирида турипти.

Партия комитети, бошланғич партия ташкилотлари ўзларининг маъмурият фаолияти устидан контроллик қилиш ҳуқуқларидан фойдаланмаётирлар. Совхоз директори ўртоқ Пак Сан-Ер машина теримига ажратилган участкалардаги пахтани қўл билан теришга ижозат бериб, пахта териш машинасининг унумли ишлашига тўсқинлик қилди. Партия ташкилоти эса бу ҳолга келишувчилик билан йўл қўйди.

Совхозда жамоат ерини талон-торож этиш ва кўзбўямачилик қилиш фактлари юз берди.

Ўрта Чирчиқ район партия комитети совхоздаги ишнинг аҳволидан хабардор бўлгани ҳолда, йўл қўйилган камчиликларни ўз вақтида бартараф қилиш юзасидан чоралар кўрмади. Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг партия ташкилоти ва дирекцияси эса совхоз партия ташкилоти ва дирекциясига ишлаб чиқаришни йўлга қўйиш ҳамда партиявий ишларни яхшилаш соҳасида ёрдам кўрсатмадилар.

Область партия комитетининг бюроси совхоз партия комитети ва дирекцияси ишини қониқарсиз деб топди. Партиявий-сиёсий ва касаба союз ишларини барбод бергани, принципсизлик қилгани учун совхоз партия комитети секретарининг ўринбосари ва ишчилар комитетининг раиси ўртоқ Тенга қаттиқ виговор эълон қилинди.

Совхоз ерларини талон-торож этгани, кўзбўямачилик қилгани учун ўртоқ Пак Сан-Ер директорлик вазифасидан олиб ташланди.

Область партия комитетининг бюроси совхозни раҳбар кадрлар билан мустаҳкамлаш, партия комитетига амалий ёрдам кўрсатиш юзасидан зарур тадбирлар белгилади.

Ўрта Чирчиқ район партия комитети ва совхоз партия комитети зиммасига коммунистларнинг совхоз ишлаб чиқаришида қай даражада жойланганлигини қайта кўриб чиқиш ва уларнинг ишлаб чиқаришдаги авангардлик ролини таъминлаш, коммунистлар ва қишлоқ хўжалик мутахассисларининг ғоявий-сиёсий савиясини ҳамда иш малакасини ошириш, совхоз ишчилари ва хизматчилари ўртасида социалистик мусобақани кенг йўлга қўйиш, оммавий-сиёсий ишларни тубдан яхшилаш вазифаси юклатилди.

Область партия комитетининг бюроси Тошкент қишлоқ хўжалигини ирригациялаш ва механизациялаш инженерлари институтининг дирекцияси ва партия ташкилоти зиммасига институтнинг ўқиш-ишлаб чиқариш базаси ҳисобланган совхозда деҳқончилик маданиятини ошириш, пахтачилик ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларига комплекс механизацияни қатъийлик билан жорий қилиш вазифасини юклади.

Тарихий визит тўғрисида лекциялар

Н. С. Хрушчевнинг Америка Қўшма Штатларига қилган сафари якунлари ҳозирги вақтда Тожикистонда сиёсий ва илмий билимлар тарқатувчи республика жамияти томонидан ўтказилаётган лекция, доклад ва суҳбатларнинг асосий темаларидан бири бўлиб қолмоқда. Қисқа муддат ичида жамият аъзоларининг кучлари билан шаҳар ва қишлоқларнинг аҳолиси ўртасида бир мингтадан кўпроқ лекциялар ўқилиб, уларда Совет ҳукумати бошлиғининг Америка Қўшма Штатларига қилган тарихий миссиясининг натижалари ёритиб берилди.

Малакали лекторлардан 40 га яқин киши — республика фанлар академиясининг олимлари ва илмий ходимлари, Ленин номидаги Тожикистон давлат университетининг ўқитувчилари ва бошқалар ҳозирги вақтда Помирнинг, Қоратегиннинг баланд тоғли районларида ва узоқда жойлашган аҳоли яшайдиган бошқа пунктларида юрибдилар. Улар бу ердаги аҳоли учун халқлар ўртасидаги тинчлик ва дўстликнинг ленинча ташқи сиёсати, икки хил системадаги — социалистик ва капиталистик системадаги давлатларнинг тинч-тотув яшаши сиёсати ҳақида лекциялар ўқимоқдалар. Кўпгина лекциялар «Н. С. Хрушчев Америкада» номли ҳужжатли фильмни кўрсатиш билан боғлаб олиб борилмоқда.

Бўрдоқилар яхши семирмоқда

«Коммунизм» колхози давлатга чорвачилик маҳсулотлари етиштириб бериш планини ошириб бажарди. Колхозда ҳар бир сигирдан пландаги 1400 ўрнига 1600 литрдан ошириб сут соғиб олинди.

Шуни айтиш керакки, колхоз правлениеси ўтган қиш фаслида анча миқдорда чўчқа ва қорамолларни бўрдоқига боқди. Сигирлар зоотехника қоидалари асосида иссиқ жойда тўйимли ем-хашак билан боқилди.

Чорвачилик артель хўжалигини кўтаришда муҳим аҳамиятга эга эканлигини тажрибада синаб кўрган колхоз правлениеси яқинда 1960 йил плани учун яна 63 бош чўчқа, 28 бош қорамолни бўрдоқига ажратди. Чўчқа ва қорамолларни боқиш ишига тажрибали чорвадорлар жалб қилинди. Ўртоқ Песен Песетов қорамолларни, ўртоқ В. Кисина чўчқаларни меҳр билан парвариш қилмоқда.

Ҳозир қорамолларнинг ҳар бирига суткасига 3 килограмм беда, 8 килограмм барда (арпанинг турпи), 5 килограмм шоли кепаги, 5 килограмм силос, 2 килограмм кунжара, чўчқаларга эса салкам икки килограммдан арпа уни, ярим килограммдан кепак, 4 килограммдан барда, 3 килограммдан силос ва бир килограммдан беда берилаётир.

Колхоз правлениеси 1960 йилда давлатга топшириладиган гўштнинг 60 процентини фақат чўчқа гўшти ҳисобидан бўлишини таъминлашни планлаштирган.

Т. ЙЎЛДОШЕВ,
Ўрта Чирчиқ райони.

Фермалардан дараклар

КАЛИНИН. Киров номли колхозда чорвачилик жадал ривожланмоқда. Чорвадорлар соғин сигирларни яхши парвариш қилиб, уларнинг маҳсулдорлигини ой сайин кўпайтирмоқдалар. Масалан, ўртоқ Умрихон Булисова боқимидаги 14 бош сигирдан ўтган 11 ой давомида 62813 литр сут соғиб олди. Яқиндагина ўрта мактабни битириб, соғувчилик касбини ўрганган ўртоқ Рихсихон Булисова ҳам яхши натижаларни қўлга киритмоқда. Ўтган 11 ой ичида 14 бош сигирдан 55 минг литрга яқин сут соғиб олди.

К. Шукурова,
О. Каримова,
М. Тўлаганов.

ГУЛИСТОН. «Ленинград» колхозида бу йил чорва қишлови учун намунали тайёргарлик кўрилди. 2155 тонна силос, 3500 тонна дағал хашак тайёрланган. 100 бош сигирга мўлжалланиб битта типовой молхона қурилди. Шу кунларда колхоз чорвадорлари фидокорона меҳнат қилишиб, чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш учун курашмоқдалар. Бўрдоқига ажратилган 52 бош қорамол ҳар хил ширали озуқалар билан боқилмоқда.

А. Бургутов.

ЧИНОЗ. Бу йил Киров номли колхозда йирик шохли қорамоллар сони 1.5, чўчқалар сони 2 баравар кўпайди. Ўтган йили колхозда 100 бош соғин сигир бор эди. Бу йил уларнинг сони 130 бошга етди. Паррандалар сони ҳам анча ортди. Чорвадорлар соғин сигирларни яхши парвариш қилиб, уларнинг маҳсулдорлигини оширмоқдалар. Бу йил ҳар бир соғин сигирдан ўтган йилдагига қараганда 200 литрдан кўп сут соғиб олинди.

Т. Имомов.

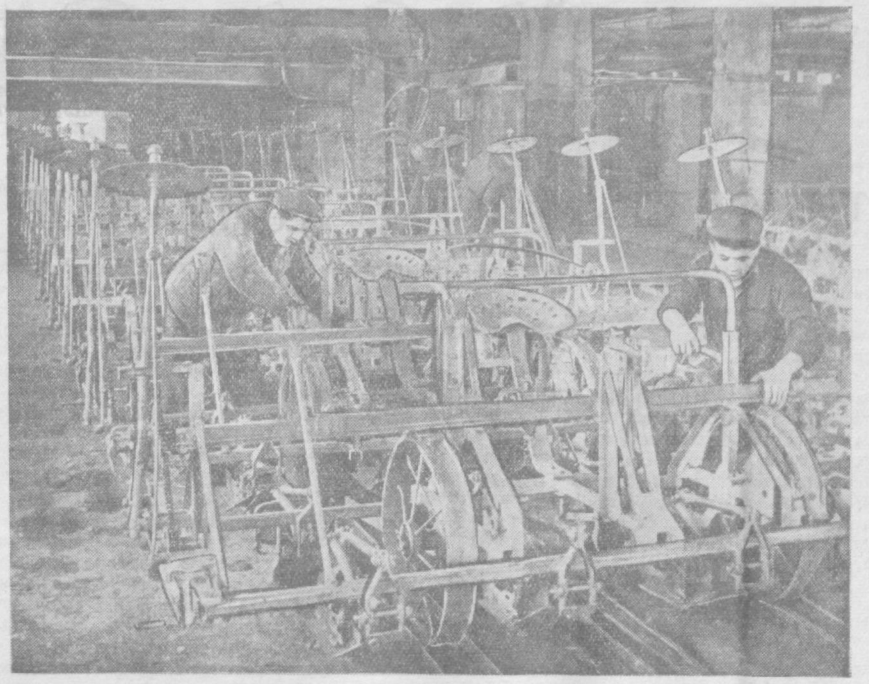

«Ўзбексельмаш» заводининг коллективи чигитни белгиланган миқдорда квадрат-уялаб экадиган универсал сеялкалар ишлаб чиқаришни ўзлаштирди. Янги агрегат шу вақтгача фойдаланиб келинаётган сеялкаларга нисбатан бир қанча афзалликларга эга. Бунда чигит деярлик уч баравар кам сарф қилинади. «СТВХ — 4Б» маркали сеялкалардан оммавий равишда фойдаланиш фақатгина Ўзбекистонда 200 миллион сўм маблағни тежаш имконини беради. Янги сеялкалар ёрдами билан 1960 йилда 75 минг гектар пахта майдонига чигит квадрат-уялаб экилади. Корхона коллективи етти йиллик давомида 40 мингдан ортиқ шундай сеялкаларни ишлаб чиқаради. Суратда: завод конвейерида «СТВХ — 4Б» сеялкаларини йиғиш.

Б. Фомичев фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

Илғорлар рапорт бермоқдалар

Аҳолини сифатли сут маҳсулотлари билан мўл-кўл таъминлаш учун ғайрат кўрсатиб ишлаётган Янгийўлдаги сут заводи коллективи йиллик топшириқни муддатидан анча олдин 118,3 процент қилиб бажарди.

Етти йилликнинг иккинчи йилида корхона ишчилари, инженер-техник ходимлари бу йилгига қараганда анча кўп сутни қайта ишлашлари лозим. Шунинг учун ҳам улар келгуси йил топшириғини ҳам муваффақиятли адо этиш учун ҳозирданоқ тайёргарлик кўрмоқдалар. Корхонада янги асбоб-ускуналарни монтаж қилиш, айрим цехларни капитал ремонт қилиш ишлари қизитиб юборилди.

Б. Мирзааҳмедов.

Сирдарё районидаги «Ўзбекистон 10 йиллиги» артели коллективи район саноат корхоналари орасида биринчи бўлиб йиллик планни ортиғи билан адо этиб, пландан ташқари 330 минг сўмлик ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш мажбуриятини олган эди.

Иш соатларининг ҳар бир минутидан унумли фойдаланган артель коллективи социалистик мажбуриятини шараф билан бажарди. Бунда йиллик топшириқни 140-150 процентга етказиб адо этган Бектасев, Турсунбеков ва Савенцева ўртоқлар бошчилик қилаётган қамиш плиталари тайёрлаш ва тикув цехлари коллективларининг ҳиссаси катта бўлди.

Ишчан коллектив шу кунларда бугун кечагидан, эртага бугунгидан кўпроқ маҳсулот ишлаб чиқариш учун ҳормай-толмай меҳнат қилмоқда.

Т. Дўсматов.

9 миллион ўрнига 10 миллион 600 минг сўмлик мебель буюмлари ишлаб чиқариб, етти йилликнинг биринчи йили топшириғини ноябрь ойидаёқ муваффақиятли бажарган Орджоникидзе район мебель фабрикаси коллективи аҳолига кўплаб сифатли стол, стул, шкаф ва бошқа мебель буюмлари етказиб бериш учун мусобақани авж олдириб юборди. Бу мусобақада Вера Волкова бошчилик қилаётган 8 кишидан иборат дурадгор хотин-қизлар ва Майрам Шералиева бошлиқ комсомол-ёшлар бригадалари аъзолари олдинда бормоқдалар.

Р. Убайдуллаев,
И. Қўчқорбеков.

Кўп қатори Чирчиқ электрокимё комбинати 7-йиғув цехи коллективи ҳам КПСС Марказий Комитетининг декабрь Пленуми шарафига юксак социалистик мажбурият олган эди. Улар уюшқоқлик билан меҳнат қилишлари натижасида мажбуриятни белгиланганидан анча олдин 107,3 процент қилиб бажарганликлари тўғрисида рапорт бердилар.

Цех коллективининг бундай юксак ғалабага эришишида Ширшикова ва Башкурова ўртоқлар бошлиқ коммунистик меҳнат бригадалари аъзоларининг хизмати катта бўлди.

Етти йилликнинг биринчи йили якунланай деб қолган ҳозирги кунда цехда коммунистик меҳнат коллективи номини олиш учун бошланган ҳаракат айниқса кучайиб кетди.

И. Ғозиев.

Механизаторлар совғаси

Қамбар Рўзиматов, Маҳамад Ражабов, Хусанали Эрназаров ўртоқлар Ворошилов номли колхознинг моҳир механизаторлари. Буларнинг ҳар бири 250—380 гектар ерни сифатли шудгор қилди.

Ҳозирги кунда механизаторлар ремонт ишларига киришдилар. 26 та универсал, 16 та сеялка, 24 та культиватор ва бошқа қишлоқ хўжалик асбобларини келгуси йил кўклам кампаниясига тахт қилиб қўйиш учун курашмоқдалар. Колхоз устахонасига кирсангиз, ана шу механизаторларнинг бир-бирлари билан мусобақалашиб меҳнат қилаётганликларини, ремонт ишлари сифатли ўтказилаётганлигини кўрасиз.

Колхоз инженери ўртоқ Отақулов техника ремонтининг сифатини контроллик қилиб бормоқда. Исоқ Холдоров, Мамат Ҳайитбоев, Тўйчиев, Соли Ортиқов сингари ремонтчилар, айниқса яхши кўрсаткичларга эришмоқдалар.

Б. БОБОЕВ.
Пискент райони.

Бир центнер пахта — 82 сўм

Социалистик Меҳнат Қаҳрамони ўртоқ Ғанишер Юнусов бошлиқ бригада аъзолари Мирзачўл ерлари шароитида биринчи бўлиб ҳар гектар ер ҳисобига 60 центнердан ҳосил тайёрладилар. Бригада аъзолари 1958 йил кузидан бошлаб 1959 йил мўл ҳосили учун пухта замин яратган эдилар. 82 гектар янги ер яхши текисланиб, сифатли шудгорланиб қўйилганди. Чигитнинг нормал нами бўлган юмшоқ тупроқли ерга ташланганлиги, ғўза парваришида агротехника қоидаларига тўла амал қилиниб, техникадан унумли фойдаланилганлиги туфайли ҳосилдорлик кескин ортди.

Яқинда Гулистон районидаги Ленин номли колхоз бухгалтериясида бригаданинг йил бўйи қилган ишлари ҳисоб-китоб қилинди. Маълум бўлишича, пахтакорлар ҳар бир центнер пахтани давлатга 325 сўмдан сотганлар. Тайёрланган ҳосилнинг 431 тоннаси биринчи сортга, қолган 61 тоннаси эса иккинчи сортга топширилди. Натижада олинган даромад ортди, таннарх эса кескин камайди. Бир центнер пахтани етиштириш учун бригада аъзолари фақат 82 сўмдан пул сарфладилар. Бригаданинг бир йиллик даромади 1 миллион 520 минг сўмни ташкил қилди.

С. СУЛТОНОВ.

ТУЯБЎҒИЗ СУВ ОМБОРИДА

Туябўғиз — етти йилликнинг энг йирик ирригация қурилишларидан бири. Унда ишлаётган азамат қурувчилар 20 октябрда дарёни тўсдилар. Дарё ўзининг қадимий ўзанидан чиқиб, бошқа йўл билан оқа бошлади. Қурувчиларга дарё ўзанида бутун гидротехника комплекси иншоотлари қуриш учун кенг майдон очилди.

Шу кунларда қурувчилар янги йилни ишда катта муваффақиятларга эришиш билан нишонлаш мақсадида кучга-куч, ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар. Ўртоқ Бирюков бошлиқ ер қазиш бригадаси аъзоларининг довруғи ҳаммаёққа ёйилди. Улар йиллик планни муддатидан илгари адо этдилар. Бригада аъзолари меҳнатда, турмушда ҳаммага намуна бўлганликлари учун коммунистик меҳнат бригадаси номини олишга муяссар бўлдилар.

Шунингдек, ўртоқ Чудаков раҳбарлик қилаётган арматурачилар бригадаси аъзолари коммунистик меҳнат бригадаси номини олиш учун ҳаракат қилиб, 1959 йил планини ошиғи билан бажардилар. Улар ҳозир 1960 йил ҳисобига ишламоқдалар. К. И. Цой, Т. И. Борона ва А. В. Павлов сингари ўз ишининг моҳир устаси бўлган илғорлар смена топшириғини доим 230-250 процент қилиб бажармоқдалар.

Тўғондаги автомашиналар, экскаваторлар, «С-80» тракторлари кечаю-кундуз тинмай ишламоқда. Бу ерда 40 га яқин машина тупроқ ташимоқда. 4 та «С-80» трактори тупроқни зичлаётир, 4 та экскаватор эса машиналарга кетма-кет шағал юклаб бермоқда.

Қурувчилар 1959 йил учун белгиланган планни ноябрь ойидаёқ бажариб қўйдилар. Улар 3.412 минг ўрнига 3.826 минг кубометр тупроқ ишларини бажардилар.

Туябўғиз сув омбори қурилиши коллективининг мақсади — кўкламги сув тошқинига қадар тўғонни битказишдан иборат.

Қурилиш бошлиғи ўртоқ Акбаровнинг айтишича, бу иншоот тўла ишга туширилгандан сўнг Бўка, Пискент, Оққўрғон районлари территориясидан 21 минг гектар ер ўзлаштирилади. Қурувчилар бу ишга аллақачон киришганлар. 1959 хўжалик йилида Бўка райони территориясидан 423 гектар бўз ер ўзлаштирилиб, унга биринчи марта экин экилди.

М. АБДУЛЛАЕВ,
Т. ЙЎЛДОШЕВ.

ЕТТИ ЙИЛЛИК ҚУРИЛИШЛАРИ

ТАЙЁР УЙЛАР КОМБИНАТИДА

Қурилиш майдони одатдаги майдонларга сира ҳам ўхшамасди. Сиз бу ерда ғишт, цемент, тахта ва бошқа материаллар уюмларини, тинимсиз ишлайдиган турли касбдаги юзлаб бинокорларни учратмайсиз. Фақат қудратли кўтарма кранлар, 10 тага ҳам етар-етмас бинокорлар ишламоқда. Аммо шунга қарамай, кўп қаватли 48 квартирали ҳашаматли уй биноси кўз ўнгингизда соат сайин қад кўтара бошлайди. Бинонинг барча қисмлари махсус транспорт воситаси — панеловозларда майдонга пешма-пеш келтирилиб турибди. Кўтарма кранлар эса хоналарнинг бутун бир томони, поли, шипини кўтариб жой-жойига ўрнатар, бинокорлар бу панелларни бир-бирига пайванд қилишарди, холос...

Ҳозирча шаҳримизнинг ҳеч қайси массивида уйларни шундай усуллар билан қуришга киришилганича йўқ. Лекин бунга саноқли кунлар қолди. Ҳа демай Тошкентнинг айрим кўча ва массивларида шундай тайёр уйлар қурила бошланади. Бир неча кундан кейин Шота Руставели кўчасида, сўнгра эса Чилонзор массивида ажратилган катта кварталда корхона шароитида ишлаб чиқарилган тайёр кўп қаватли 48 квартирали бинолар қад кўтара бошлайди. Бунинг учун Қорасув районида тайёр уйлар чиқарадиган ажойиб корхона бунёд этилмоқда.

Биз бу корхона қурилаётган жойда бўлдик. Жуда катта майдонда бинокорлик ишлари қизғин олиб борилаётир. Қаёққа қараманг, қурилиб бўлган ёки эндигина қад кўтараётган катта-кичик корпусларни кўрасиз. Қудратли бинокорлик механизмлари — бульдозер, трактор, экскаватор, кўтарма кранларнинг

Комбинатнинг асосий корпуси ўзининг салобатлилиги билан бошқалардан ажралиб турибди. Унинг катта майдонида турли-туман ускуна ва агрегатлар монтаж қилинган. Киришингиз билан икки томондаги вертикал ўрнатилган батареялар эътиборингизни жалб қилади. Бу батареяларда тайёр уйларнинг айрим деталлари, жумладан пол, шип ҳамда хоналар ва қаватлараро тўсқичлар тайёрланар экан. Вертикал батарея цехининг бошлиғи, ёш инженер Абдувоҳид Шукуров ўз хўжалиги ҳақида бизга ғурур билан ҳикоя қилиб берди.

— Цехимизда барча ишлаб чиқариш процесслари тўла механизациялашган. Тайёр қоришмани қуйишдан тортиб то қуритилган панелларни кўтариб олишгача бўлган ҳамма жараёнлар махсус агрегатлар ёрдами билан бажарилади. Бетон узелида тайёрланган қоришма кучли босим ёрдамида қувурлар орқали цехимизга узатиб берилади. Қоришмани батареяларга қуйишда фақатгина бир киши ишлайди. Цехимизда бир йўла 79 та панель тайёрланади.

Горизонтал столлар цехида панеллар қўйилаётганининг устидан чиқиб қолдик. Сменада Курдмулла Ҳамзаев бошчилигидаги комплекс бригада аъзолари ишлаётган экан. Уларнинг қўли-қўлига тегмас, ҳаракатлари жадал. Ишчилар тайёр арматураларни, дераза рамаларини, эшикларни столларга ўрнатишар, бу ишда кўприк крани уларга ёрдам берарди. Шу вақт шатакчи автомашина қоришма тўлдирилган бир неча вагонеткаларни тортиб келиб қолди. Ҳар бир стол ёнида биттадан вагонетка қолдириб, қолганларини бошқа цехларга олиб кетди.

Бригадир кўтарма кранни бошқараётган Анвар Аблямитовга деди:

— Тайёрмисан, Анвар? Биз ҳамма нарсани тахт қилиб қўйдик. Қоришмани столга ағдариб юбор-чи.

Анвар ўзининг қудратли агрегатини ишга туширди. Кран бир неча тонна бетон қоришмаси ортилган вагонеткани даст кўтариб, стол ёнида тўхтади. Қоришма аста-секин қолипга тўкила бошлади. Шайланиб турган ишчилар қоришмани қолипнинг ҳамма жойига бир текисда ётқиздилар. Уларнинг ҳар бирида белкурак бор эди. Бригадир ўртоқ Ҳамзаев олдимизга келиб:

— Белкуракалардан вақтинча фойдаланиб турибмиз. Аслида бу иш механизация ёрдами билан бажариладиган бўлади. Бунинг учун махсус ускуналар ишга туширилади, — деди. Сўнгра у, қоришманинг текис ёйилганлигини кўздан кечириб, қаноат ҳосил қилгач. — Рангни суртинглар! — деди. Ишчилардан бири шу ерда турган идишдаги рангга чўткани ботириб, панелнинг устини бўяй бошлади.

Бригада аъзолари зўр ғайрат билан ишлаб, бир зумнинг ўзида 4 та панель қолипладилар.

Корхонанинг биринчи навбати ишга туширилиши муносабати билан янги қурилиш ташкилоти — «Крупнопанелстрой» тресте тузилди. Трест коллективи йирик панелли тайёр уйлар ишлаб чиқариш ҳамда уларни жойларда ўрнатиш билан шуғулланади.

Йирик панелли йиғма уйларнинг афзалликлари кўп. Улар жуда тез суръатлар билан қад кўтара бошлайди. Саккиз ишчидан иборат бинокорлар бригадаси умумий ҳажми 3 минг квадрат метр бўлган 4 қаватли 48 квартирали уйни 44 иш сменасида ўрнатадилар. Улар ҳам фақат панелларни бир-бирига пайванд қилишади. Бундай усул билан уй қуришда дурадгор, сувоқчи, бетончи, ғишт терувчи ва бошқа касбдаги бинокорларга ҳожат қолмайди.

Тайёр уйларни иситиш системаси ҳам тамомила бошқача. Бунда одатдагидек хоналарни иситадиган батареялар бўлмайди. Хоналар қаватлараро тўсқичлар орқали иситилади. Бундай тўсқичлар орасига трубалар ўрнатилади. Улар орқали юборилган иссиқ ҳаво квартираларни бир меёрда иситиб туради.

Тайёр уйларни ишлаб чиқариш ҳамда уларни қуришда ҳаммаси бўлиб 700 киши ишлайди, холос. Ваҳоланки оддий усул билан 100 минг квадрат метр турар-жойларни қуришда камн билан 4 минг бинокор меҳнат қилади.

Қуйилиқдаги йирик панелли тайёр уйлар комбинати шундай корхоналарнинг тўнғичи ҳисобланади. Етти йиллик давомида республикамизнинг турли шаҳар ва районларида яна 16 та тайёр уй комбинатлари қад кўтаради.

М. МИРҲАМИДОВ.

Суратларда: (чапдан) 1. Арматурачилардан Ш. Изетов, Г. Ким, Э. Ёқубов ўртоқлар горизонтал столга бетон қуйиш олдидан арматуралар ўрнатмоқдалар. 2. Тайёрланган уй қисмлари қурилиш майдонига ... олдидан.

Чет элларда

СОВЕТ ИТТИФОҚИ БИЛАН БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИНИНГ СУРИЯ РАЙОНИ ЎРТАСИДА ИҚТИСОДИЙ БИТИМЛАР ИМЗОЛАНДИ

ДАМАШҚ, 25 декабрь. (ТАСС). Сурия билан Совет Иттифоқи ўртасида иқтисодий ва техника ҳамкорлиги тўғрисидаги битимга мувофиқ, бу ерда икки битим имзоланди. Бу битимларнинг бири Хомс кўли яқинида 3 минг киловатт қувватли гидроэлектростанция қурилиши соҳасида проект ишлари олиб боришни кўзда тутади. Иккинчи битимда совет мутахассисларининг Евфрат дарёсида тўғон ва гидроэлектростанция қурилиши техника проектини, шунингдек Халаб шаҳригача электр сими ўтказиш техника проектини тузишлари кўзда тутилади. Бу станциянинг қуввати 550 минг киловатт бўлади.

Қурилаётган Ростан-2 гидростанцияси учун машина-ускуна ва материаллар етказиб бериш ҳақида Бутуниттифоқ «Техноэкспорт» бирлашмаси билан Сурия райони маъмурияти ўртасида бундан илгари битим имзоланган эди. Ана шу битимга мувофиқ етказиб бериладиган машина-ускуналар ва материалларнинг қиймати 4800 минг сўмни ташкил этади.

Совет-Сурия битимлари тузилиши муносабати билан Сурия райони ижроия кенгашининг раиси Кахали маҳаллий ва чет эл журналистлари учун матбуот конференцияси ўтказди. Кахали матбуот конференциясида айтдики, битимлардан бирининг амалга оширилиши 670 минг гектар ерни суғориш имконини беради ва яқин шаҳарлардаги, жумладан Халабдаги саноат корхоналарини электр энергияси билан таъминлайди. Кахали Евфрат дарёсида тўғон қуриш планининг амалга оширилиши Сурия районини индустрлашни ривожлантириш ишига қўшилган муҳим ҳисса бўлади, деб ишонч билдирди.

БОЛГАРИЯ ХАЛҚ МАЖЛИСИНИНГ НАВБАТДАН ТАШҚАРИ СЕССИЯСИДА

СОФИЯ, 25 декабрь. (ТАСС). Болгария Халқ мажлисининг беш кун давом этган навбатдан ташқари IV сессияси бугун ўз ишини тамомлади.

Халқ вакиллари 1960 йилда халқ хўжалигини ривожлантириш плани тўғрисидаги қонунни ва Болгария Халқ Республикасининг 1960 йилги давлат бюджети тўғрисидаги қонунни муҳокама этдилар ва қабул қилдилар.

1960 йил планида Болгариянинг халқ хўжалигини тез ривожлантириш, меҳнаткашларнинг моддий ва маданий турмуш даражасини ошириш соҳасида янги катта вазифалар белгиланади. 1960 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1959 йилдагидан 15,2 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулоти етиштириш 32 процент кўпаяди, миллий даромад 21,5 процент ортади. Меҳнаткашларнинг реал даромади тахминан 18 процент кўпаяди.

Сессияда Болгария Коммунистик партияси Марказий Комитетининг биринчи секретари депутат Тодор Живков мамлакат халқ хўжалиги масалалари ва халқаро масалалар тўғрисида катта нутқ сўзлади.

Сессия баъзи министрликларнинг ва Министрлар Совети ҳузуридаги комитетларнинг тузилишини ўзгартириш тўғрисида қонун қабул қилди. Савдо министрлиги ташқи савдо министрлиги ва ички савдо министрлигига бўлинади. Министрлар Совети ҳузурида техникани тараққий эттириш масалалари билан шуғулланувчи комитет ва архитектура ҳамда шаҳар қурилиши масалалари билан шуғулланувчи комитет тузилади.

Халқ мажлиси Райко Дамяновнинг Министрлар Совети раисининг биринчи ўринбосари сифатида ишлашга бутун эътиборини сарф қилишига имконият туғдириш учун уни савдо министри вазифасидан озод қилди, Станко Тодоровни Болгария Министрлар Совети раисининг ўринбосари ва Давлат план комиссиясининг раиси қилиб сайлади, Живко Живковни маориф ва маданият министри вазифасидан озод қилди ва уни Министрлар Совети раисининг ўринбосари қилиб сайлади, Кимон Георгиевни қурилиш ва архитектура комитети раиси вазифасидан озод қилди ва уни Министрлар Совети раисининг ўринбосари қилиб сайлади, Руси Христозовни давлат план комиссияси раиси вазифасидан озод қилди ва уни ички савдо министри қилиб сайлади.

Министрликлар тузилиши ўзгартирилиши муносабати билан бошқа лавозимларга ҳам ходимлар тайинланди ва айрим ходимлар бир лавозимдан иккинчи лавозимга кўчирилди.

Халқ мажлиси пенсиялар тўғрисидаги қонунга бир қанча ўзгартиш ва қўшимчалар киритди.

АЛБАНИЯ ХАЛҚ МАЖЛИСИНИНГ СЕССИЯСИ

ТИРАНА, 25 декабрь, (ТАСС). Албания Халқ мажлисининг тўртинчи сессияси ўз ишини тамомлади. Халқ мажлисининг депутатлари 1960 йилда Албания Халқ Республикасининг халқ хўжалигини ривожлантириш планини, шунингдек 1960 йилги давлат бюджетини муҳокама этдилар ва якдиллик билан қабул қилдилар.

1960 йилда саноат маҳсулоти ишлаб чиқариш 1959 йилдагига нисбатан 11 процент, қишлоқ хўжалик маҳсулотлари етиштириш 33 процент ортади.

Халқ мажлиси Албания Халқ Республикаси ташқи ишлар министри Бехар Штюланинг «Халқаро аҳвол тўғрисида ва Албания Халқ Республикасининг ташқи сиёсати ҳақида»ги докладини, СССР Олий Советининг ёппасига ва батамом қуролсизланиш ҳақида дунёдаги барча мамлакатларнинг парламентларига мурожаатини, шунингдек Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлисининг Корея миллий бирлигини тиклаш тўғрисида дунёдаги ҳамма мамлакатларнинг парламентларига ёзган мактубини муҳокама қилди.

Депутатлар Албания Халқ Республикаси ҳукуматининг ташқи сиёсатини якдиллик билан маъқулладилар ва СССР Олий Советининг мурожаатига ҳамда Корея Халқ Демократик Республикаси Олий халқ мажлисининг мактубига тамомила қўшилдилар.

Мўғулистон қишлоқ хўжалиги илғорлари орден ва медаллар билан мукофотланди

УЛАН-БАТОР, 26 декабрь. (ТАСС). Монцамэ агентлиги хабар беради: Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк халқ хурали президиуми қишлоқ хўжалиги илғорлари — Мўғулистон қишлоқ хўжалик бирлашмалари 2-съезди қатнашчиларининг бир групписини қишлоқ хўжалигини ривожлантириш соҳасидаги хизматлари учун орден ва медаллар билан мукофотлади. Илғорлардан уч киши Мўғулистон Халқ Республикаси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак номни олишга сазовор бўлди.

Мукофотларни топшириш тантанасида Мўғулистон халқ революцион партияси ва республика ҳукуматининг раҳбарлари ҳозир бўлдилар. Мўғулистон Халқ Республикаси Буюк халқ хурали президиумининг раиси Ж. Самбу мукофотланганларга орден ва медалларни топшириб, уларни юксак мукофот билан табриклади ва уларнинг янада катта муваффақиятларга эришувини тилади.

Ироқ республикаси Ички ишлар министрининг баёноти

БАҒДОД, 25 декабрь. (ТАСС). Бағдод радиоси хабар беради: Эронда чиқадиган баъзи газеталарда Эрон-Ироқ чегарасида гўё ироқ қўшинлари жойлаштирилаётганлиги, Шаттил араб дарёсининг сувларида эса ироқ ҳарбий кемалари соқчилик қилиб юрганлиги тўғрисида хабарлар пайдо бўлди.

Шу муносабат билан Ироқ республикасининг Ички ишлар министри Аҳмад Муҳаммад Яхё Ирак Ньюс Эйдженси агентлигининг мухбири билан бўлган суҳбатда Эрон газеталарининг бундай хабарларини қатъий рад қилди ҳамда Ироқ халқаро шартнома ва битимларни ҳурмат қиладиган тинчлик давлати эканлигини ва мамлакатлар ўртасидаги ихтилофларни тинч йўл билан ҳал қилиниши лозим деб ҳисоблаганлигини айтди.

Суратда: семинар қатнашчилари танаффус вақтида ўзаро суҳбатлашмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Хотин-қизлар советлари раисларининг семинари

Тошкентдаги Олимлар уйида ўтказилган область хотин-қизлар Советлари раисларининг семинари икки кун давом этди. Семинарга областимиз шаҳар ва қишлоқларининг саноат корхоналари, колхоз ва совхозларида тузилган хотин-қизлар Советлари раисларидан 230 киши иштирок этиб, илғор тажрибаларни ўртоқлашиш билан боғлиқ бўлган бир қатор лекция ва суҳбатларни тингладилар. Семинар қатнашчилари учун «Халқаро аҳвол», «Болаларни коммунистик руҳда тарбиялашда мактаб ва оиланинг роли» деган темаларда лекциялар ўқилди. Область партия комитетининг секретари ўртоқ Мусахонованинг «КПСС XXI съезди қарорлари амалда» деган доклади катта қизиқиш билан тингланди.

Семинар қатнашчилари Орджоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхози мактаб-интернатида ҳамда Тошкентдаги бир қатор маданият уйларида бўлиб, уларнинг ишлари билан танишдилар.

Ф. УСМОНОВА.

Тошкент машинасозларининг илмий-ишлаб чиқариш маркази

Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши ҳузурида ташкил этилган ва Ўрта Осиёда энг йирик ҳисобланган конструкторлик-технология бюроси етти йилликнинг охирига бориб машинасозликда меҳнат унумдорлигини икки баравардан зиёд оширишга имкон берадиган техникани яратиш вазифасини ўз олдига қўйган. Бу бюрода ишлаш учун беш юздан ортиқ тажрибали инженер ва техник таклиф этилган.

Фан ва техниканинг энг янги ютуқлари, жумладан ядро физикаси ютуқлари асосида ишлаб чиқаришни комплекс механизациялаш ва автоматлаш бу коллективнинг энг биринчи навбатда турган вазифасидир. Ядро физикаси асосида конструкторлар технология процессларини контроль қилишнинг янги, янада мукаммал методларини ишлаб чиқишлари, машина-ускуналарни автоматик суратда бошқариш системаларини яратадилар. Прогрессив техникани комплекс равишда жорий қилиш ҳисобига, «Ташсельмаш», кабель заводи, «Ташхлопкомаш», «Таштекстильмаш» ва шу каби йирик машинасозлик корхоналари ишлаб чиқариши кенг ихтисослаштирилган намунали заводларга айлантирилади.

Шунингдек, Халқ хўжалиги кенгашига қарашли заводларда ишлаб чиқарилаётган машиналарни янада такомиллаштириш ҳам янги бюро коллективининг вазифасига киради. Синтетик материаллардан кенг фойдаланиш ҳисобига ҳозирги вақтда тўқимачилик, қишлоқ хўжалик ва бошқа машиналарнинг кўпгина деталларини тайёрлашда фойдаланилаётган рангли ва қора металларни тежаш мўлжалланади.

Буюрсангиз, уйга элтиб берилади

Шу кунларда мактабдами, маданият саройидами, пионерлар уйидами, хонадонлардами, хуллас ҳамма ерда Янги йил тараддуди. Тошкентликларнинг уйларида Янги йил арчаси безанмоқда. Болалар бу арчаларнинг атрофида парвона бўлиб, ўйнаб-кулишади.

Ана шундай айёмларда бирбириникига бориб, ҳол-аҳвол сўраш, байрам билан қутлаш совет кишиларида традицияга айланиб қолган. Ҳар бир хонадон келадиган азиз меҳмон учун Янги йил дастурхони тузатади. Айрим хонадонларда оила бошлиғи баъзибир сабаблар билан қўли тегмай байрам дастурхонини кўнгилдагидек ранг-баранг, тўкин қилолмайди. Бундай вақтларда умумий овқатланиш корхоналари ёрдам беришни ўз устларига оладилар.

Масалан, Тошкент станциясидаги ва аэропортдаги ресторанлар шу кунларда ҳамма гражданлардан Янги йил дастурхони учун турли таомлар тайёрлаб беришга заказ қабул қилмоқда. Буюртирилган таомлар Янги йил куни заказчининг уйига элтиб берилади. Бундан ташқари ресторанлардан тажрибали ошпазларни уйга таклиф қилиш ёки яхши идиштовоқларни вақтинча фойдаланишга олиш ҳам мумкин. Агар зарурат бўлиб, Янги йил учун хилма хил таомлар буюрмоқчи бўлсангиз, 33-988 (Тошкент станцияси ресторани) ва 50-988 (аэропорт ресторани) номерли телефонларга қўнғироқ қилинг.

Бундан ташқари Янги йил байрами олдидан харидорларга маданий хизматни яхшилаш мақсадида пойтахтимиздаги гастроном магазинлари харидорлардан 28 декабрдан 31 декабргача ҳар куни эрталаб соат 9 дан кундуз соат 12 гача ҳар хил озиқ-овқат маҳсулотлари учун заказ қабул қилади. Буюртмаларни соат 4 дан кеч 10 гача уйга олиб кетиш мумкин.

Каникулда саройга келинг

Яна бир неча кундан сўнг мактаб ўқувчиларининг қишки каникули бошланади. Островский номли пионерлар саройида каникул «Яша, етти йилликнинг иккинчи йили — 1960 йил!» деган ёшлар карнавали билан бошланади. 1 январдан бошлаб бу ерда ҳар куни 3 марта қизиқарли программада арча байрами ўтказилади. Тўгарак аъзолари эса «Қўрқмас Нафиса» деган янги спектаклни кўрсатишади.

Пионерлар саройининг тажрибали педагоглари 2 мингдан ортиқ пионер ва ўқувчиларни пойтахтимизнинг тарихий жойлари ва маданий муассасаларига экскурсияга олиб борадилар. 500 дан ортиқ болалар ва қизлар Чирчиқ, Бекобод, Янгийўл, Олмалиқ шаҳарларига бўладиган походларда қатнашади.

Саройда «5 орденли комсомол», «Жонажон шаҳрингни ўрган», «Биз космосни эгаллаймиз» каби темаларда суҳбат ва лекциялар бўлади. Саройга олимлар, санъат ва адабиёт вакиллари, ишлаб чиқариш илғорлари таклиф қилинади.

Х. ЖАЛИЛОВ.

Минутига 110 сўз ёзилади

Тошкентдаги 105-мактаб янги Қонун асосида қайта қурилиб, 11 йиллик мактабга айлантирилган. Ўқувчилар янги программа асосида билим олиш билан бирга, бир неча хил ҳунар ҳам ўрганмоқдалар. Масалан, мактабнинг 9-синфида стенография курси ўтилаётир. Ўқувчилар бу курсни битиргач, машинкада ёзиш ва стенографистлик вазифасини бажара оладилар.

Янги курсни «Стенография дарслиги» китобининг автори М. Муродов ўргатмоқда. Мактабнинг Иброҳимова, Шарипова, Мансурова каби ўқувчилари ўтилган темаларни жуда яхши ўзлаштирмоқдалар. Курс тўлиқ ўтиб бўлингач, ўқувчилар минутига 100—110 сўзни бемалол ёзиб улгурадиган бўладилар.

М. УСМОНОВА.

„МАҲАЛЛАДА ДУВ-ДУВ ГАП“

«Ўзбекфильм» киностудиясининг ижодий коллективи «Маҳаллада дув-дув гап» номли кинокомедияни суратга олиб бўлди. Ижодий коллектив 1959 йилнинг август ойида фильмни суратга ола бошлаганида уни 1960 йил январь ойида тугаллашга аҳд қилган эди. Бригададаги комсомол-ёшларнинг ғайрати туфайли фильмни суратга олиш ишлари декабрь ойида тамомланди. Энди уни январь ойида кинотеатр экранларига чиқариш мўлжалланмоқда.

Бу фильмни тайёрлаган коллектив унга катта ижодий меҳнат сарфлади. Образлар ўзининг ички кечирмалари ва воқеалар фонидаги хатти-ҳаракати билан тамошабинни ҳаяжонлантиради. Асосий қаҳрамонлардан бири Сайёра ролини Тошкент Давлат медицина институтининг 1-курс студенти Ҳолида Исҳоқова ижро этган. Студент қиз бу образни яратишда жуда кўп қийинчиликларга бардош бериб, ижодий муваффақиятга эришди. Муқимий номидаги музикали драма ва комедия театрининг талантли артисти Ҳамза Умаров (Умаров ролида), тамошабинлар ҳурматини қозонган артист Раҳим Пирмуҳамедов (Арслон ролида), республика халқ артисткаси Марям Ёқубова (Ойпошша ролида) ўртоқлар яратган образлар тамошабинда яхши таассурот қолдиради.

Фильмга композитор Левиев музика ёзган. Унинг ўзбек классик музика меросидан ижодий равишда фойдаланиб, яратган мелодияси тамошабин таассуротини оширади.

Фильмда иштирок этган ёш актёр Тўлқин Тожиев ҳақида икки оғиз гап айтишга тўғри келади. Эндигина 22 ёшга кирган Тўлқин Тошкент театр-рассомчилик институтини тамом қилгач, уни киностудияга таклиф қилишди. У «Оловли йиллар», «Абу Али ибн Сино» ва Ленинград киностудияси тайёрлаган «Ҳаёт сенинг қўлингда» каби фильмларда қатнашиб, дурустгина ижодий камолатга эришди. «Ҳаёт сенинг қўлингда» фильмида Тожиев ўзбек сержанти ролини муваффақиятли ижро этган.

«Маҳаллада дув-дув гап» фильми кишилар онгида сақланиб қолган қолоқ кайфиятлар, эскилик урф-одатлари устидан кулади ва илғор қарашларнинг ғалабасини кўрсатади. Янги фильмни ёш режиссёр Шуҳрат Аббосов постановка қилган. Москвалик оператор Владимиров фильмни суратга олган.

Янги кинокомедия Янги йилда тамошабинларга муносиб тортиқ бўлади.

А. ИНОҚОВ.

«Маҳаллада дув-дув гап» фильмидан кадр.

Г. Турсунов фотоси.

ТЕРМОМЕТР...

Етти бемор бир хонада даволанар эдик. Эрталаб ҳамшира Дуся опа кириб:

— Бугун обход бўлади, ҳароратингизни ўлчаб бўлмагунимча овқат емай туринглар, — деб тайинлаб чиқиб кетди. Аммо ихтиёримизда Луқмони ҳаким замонидан қолмаган бўлса ҳам, ҳар қалай жуда эскириб, оддий чўпга ўхшаб қолган, уч йилдан буён муттасил силкитилаберганидан ўлардек «қайсар» бўлиб қолган бир термометр бор эди.

Менинг ўнг томонимда ётган Володя исмли йигит термометрни ола туриб, уни тушириб юборди.

Ҳаммамиз бошимизни кўтариб:

— Синдими?! — деб сўрадик.

— Синди.

Хонага ҳовлиқиб Дуся кириб келди.

— Нима синди?

Биз оғир сукунат ичида жим тураверди. Ниҳоят Володя ўзида жасорат сезди шекилли, оғриб турган бошини аранг кўтариб:

— Термометр... — деб пичирлади.

— Синдими?

— Синди...

Дуся бўшашиб, андак бўлмаса қўлидаги тарелкани ерга тушириб юбора ёзди.

Касалхонадан даволаниб чиққач, мен битта термометр олиб, ўша ўзим даволаниб чиққан касалхонага эсдалик учун совға қилмоқчи бўлдим. Аптекалардан бирига бориб:

— Термометр борми? — деб сўрадим.

— Йўқ, анқонинг тухуми десангиз топилади, аммо лекин термометрдан гап очманг. Мени ҳам, ўзингизни ҳам қийнаманг...

Термометр ахтариб шаҳарнинг барча аптекаларига мурожаат қилишга тўғри келди. Шаҳарда 34 та аптека бор экан. Лекин уларнинг биронтасидан ҳам термометр топилмади. Маълум бўлишича, шаҳримизда 60 га яқин касалхона бор экан-у, лекин уларнинг ҳаммасида ҳам термометр масаласи бир муаммо экан.

Ниҳоят область аптека бошқармаси бошлиғи ўртоқ М. Каримовга мурожаат қилиб кўрмоқчи бўлдим.

— Тер...

— мометр керакми? — сўзни бўлди Каримов.

— Ҳа, ана ўшандан битта керак эди.

— Сизга битта, менга эса 300 минг керак.

— Хўш, қаердан топсак бўлади?

Каримов жавоб ўрнида елкасини қисиб қўйди.

Термометр фақатгина касалхона учунгина эмас, балки барча хонадонлар учун ҳам энг зарур нарсадир. Лекин уни шу кунларда областимизнинг бирон аптекасида ҳам топа олмайсиз. Эҳтимол уни қаердан топиш ҳақида республика аптека бошқармасидаги ўртоқлар бирон маслаҳат беришар.

Ҳ. ТЎХТАБОЕВ.

«ЎРТЎҚМОҚ» РЕПОРТАЖИ

ХОМТАЛАШ

Кечки пайт. Тошкент гўшт комбинатининг асосий дарвозасидан 50-60 метр нарироқдаги комбинатга қарашли иккинчи дарвоза олдида аллақандай шубҳали одамлар тўпланган. Будкада бир кўзини хиёл қисиб қоровул ўтирибди. Мудраб ҳар замонда ияги билан столни «чўқиб» қўяди. Нарироқда хонаки бозор бормоқда. Ҳамма шивирлаб сўзлашади. Кўзлар атрофда, қулоқлар динг...

— Мол гўштига ўхшайди-ку! — сўрайди харидор.

— Худо урсин қўй гўшти — қасам ичади сотувчи.

Қизил дарвоза худди аллакимдан қўрққандек секингина очилиб, яна секингина ёпилади. Ташқарига халта, сумка ёки лозимининг липпасига гўшт, ёғ, ўпка жойлаган кишилар чиқади.

Ҳамма чиқиб бўлгач, қоровул кўзини очади ва қупқуруқ чиқиб кетаётган аёлга:

— Тўхта! — деб қичқиради.

Бозор авжида, савдо қизиб бормоқда...

Мана кўк дўппили, қорачадан келган бир йигит ўн килограмм думба ёғини 17 сўмдан пуллаб юборди.

— Яна борми? — сўрайди бир чол.

— Ҳозир олиб чиқаман, отажон — йигит югуриб дарвозадан ичкари кириб кетади ва қоровулга «кўзингни юм, фокс кўрсатаман» деб ҳазиллашади.

Бозор ҳамон давом этади...

Дарвоза биқинидаги гўшт дўконининг мудири Зойир Мирзоҳидов ўз дўконида илжайиб ўтирибди. Дўконга келган думба ёғларни «ишонган кишиларига» ошириб юборган. «Оширилган» килограмми 15 сўмлик ёғлар кўз олдида 17—18 сўмдан чайқов қилинмоқда. — Қувончининг бойниси шу, шунинг учун илжайиб ўтирибди.

— Қани қолганини ҳам узатинг— ҳовлиқиб деди «ишончли киши».

— Секинроқ гапир — шивирлади Мирзоҳидов — орқадан кел, орқадан.

Икки-уч соат ичида, айниқса танаффус вақтларида комбинатдан қанчадан-қанча гўшт-ёғлар чиқиб кетди. Бунинг аниқ ҳисобини олиш учун қимирламай чўт қоқиб ўтириш керак. Муғомбир қоровул бўлса мудраб, уйқусираб ўтирибди...

Эҳтимол хонаки бозорнинг шивир-шивирлари комбинат директори Х. Толипов, парторги Н. Баҳромов, қоровул бошлиғи Н. Аҳмедовларнинг ҳам қулоғига ёқиб қолгандир, эҳтимол бу хонаки бозорнинг бозоркомлари ҳам ўшаларнинг ўзидир, эҳтимол участка милиционери Қ. Абдурасулев бу бозорнинг яккаю-ягона тартиб ўрнатувчисидир.

Участка милиционери Қ. Абдурасулов:
— Туя кўрдингми?
Қаровул:
— Йўқ.

Аммо бозор авжида. Бу ерда хомталаш қилинган гўшт, ёғлар сотилмоқда. Халқ ва давлатга тегишли бўлган гўштлар ҳамманинг кўз олдида очиқдан-очиқ хомталаш қилинмоқда.

Комбинат раҳбарлари қачонгача мудрар эканлар, қачонгача хонаки бозорга бозоркомлик қилар эканлар?!

Қачонгача?

Н. НАСИМОВ,
З. МУҲАММАДЖОНОВ.

Ҳамма хуноб-у...

Темир дарвоза олдида машиналар қаторлашиб кетган: бири иккинчисининг устига чиқиб олгудек. Айримлари орқага ҳам, олдига ҳам юра олмайди, оралиққа тушиб қолган.

—Қайт, қайт дейман,—дея қичқирди вахтер.

— Қайтмайман, 6 соатдан буён кутаман-у, яна қайтаманми? Қайтмайман... — дейди паст бўйли шофер.

— Қайтасан, бўлмаса мен чиқа олмайман-ку, ахир! — дейди новча бўйли шофер.

Икки шофер ўртасида даҳанаки жанг бошланади. Вахтер, навбат кутиб турган бошқа шоферлар қўшилади. Жанжал авжига чиқади...

Ҳозирча жанжал давом этаверсин, биз пайтдан фойдаланиб, унинг сабабини таърифлаб берайлик. Тортишув кичик бир йўлак хусусида бораётир. Бу — «Узхозторг» республика улгиржи базасига қарашли йўлакдир.

Тўхтовсиз келиб турган товарларни базада ўз вақтида магазинларга тақсимлаб бермайдилар. Экспедитор ва магазинларнинг ходимларини у-бу деб роса овора қиладилар, ҳафталаб қатнашга мажбур этадилар. Оқибатда моллар омборлардан тошиб ҳовлига чиқиб кетган. Ҳовлида эса бир машина аранг сиғадиган кичик бир йўлакча қолдирилган, холос. Энди бу йўлакдан бирон машина омбор томон ўтгудек бўлса, то у қайтиб чиққунча дарвоза олдида 20—30 лаб турли маркадаги катта-кичик машиналар қаторлашиб кетади. Бу машиналарнинг кўплари баъзан 2—3 кунлаб навбат кутадилар...

База бошқарувчисининг ўринбосари Б. Бланштейн ўз иш кунини одатда жанжалларни тинчитиш билан бошлайди ва яна фойдасиз жанжалларни тинчитиш билан иш кунини якунлайди. Лекин эрталаб келиб қарасаки, яна эски ҳаммом, эски тос. Бу ишга раҳбарлик қилиши керак бўлган Ўзбекистон ССР савдо министрининг ўринбосари А. Матвеевнинг бўлса парвойи палак.

Энди ҳалиги даҳанаки жанга қайтайлик.

— Йўл бермайсанми? — деб сўради новча бўйли шофер.

— Бермайман дедим, бермайман,— бу гапни паст бўйли шофер айтди.

Шундан сўнг ҳамма шофер ва вахтерлар йиғилишиб ўртоқ Бланштейн ҳузурига кириб кетишди. Қолганини ёзмасак ҳам бўлади. Чунки Бланштейннинг ҳар қандай жанжални тинчитишга уста бўлиб қолганлигини юқорида айтган эдик.

И. ШОҒУЛОМОВ,
Х. ЮНУСОВ.

Телевизор экранида

27 ДЕКАБРДА

12.00. Бадиий фильм — «Юлдуз бола».

19.00. Совет армияси жангчилари учун эшиттириш.

20.00. Сўнгги ахборот.

20.20. Фильм-спектакль— «Любов яровая» (2- серия).

21.40. «СССР Большой театри солистлари» циклидан Майя Плесецкая ҳақида эшиттириш.

28 ДЕКАБРДА

19.00. Бадиий фильм — «Мамлюк».

20.30. Муқимий номидаги театрдан «Азиз ва Санам» спектакли олиб кўрсатилади. Танаффус вақтида сўнгги ахборот.

ХРОНИКА

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Юрий Евгеньевич **Максаревни** СССР Министрлар Совети Давлат илмий-техника комитети раиси вазифасидан озод қилди.

СССР Олий Совети Президиуми ўртоқ Константин Дмитриевич **Петуховни** СССР Министрлар Совети Давлат илмий-техника комитети раиси— СССР министри қилиб тайинлади.

Редактор: З. ЕСЕНБОЕВ.

ОЛИЙ ҲИММАТ АЁЛ

Бир куни Тошкентдаги 14- мактаб ёшигача тарбиядаги болалар уйинга кекса, оқ соч аёл кириб келди-да директорни сўради.

— Келинг онажон, хизмат? — сўради директор М. Хўжаева. Аёл ўйнаб юрган болаларга меҳр билан тикилди-да, мулойимлик билан сўз бошлади:

— Мен 40 йил мобайнида фельдшер бўлиб ишладим. Шу даврда йиғилган ҳалол меҳнат жамғармамни шу уйда тарбияланаётган фарзандларимга ҳадя қилсам деб келдим... Аёлнинг бу олий ҳимматидан ғоят таъсирланган ва ҳаяжонланган директор унга эътироз билдириб кўрди:

— Пул ўзингизга керак бўлиб қолмасмикин. Болаларимиз бу ерда ҳеч нарсага муҳтож эмас. Еганлари олдида, емаганлари кетида...

— Биламан, бу ерда болаларга давлат мендан ҳам ортиқроқ ғамхўрлик қилади. Лекин менга бу пул ортиқча. Менга олаётган пенсиям ҳам етиб ортади. Шунинг учун менинг бу ҳадямни олиб, болалар учун сарфлашларингни сўрайман... Бир неча кундан сўнг болалар уйи ҳисобига олий ҳиммат пенсионер Наталья Николаевна Зайцева томонидан 13 минг сўм миқдорида пул ўтказилди. Суратда: Наталья Николаевна 14-болалар уйида.

Г. Пун фотоси.
(ЎзТАГ фотохроникаси).

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да кундуз **Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим,** 27/XII да кечқурун ва 29/XII да **Тоға-жиянлар** (билетлар сотилган).

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА 27/XII да кундуз **Севилья сартароши,** кечқурун **Трубадур,** 29/XII да **Майсаранинг иши.**

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 27/XII да **Ошиқ Ғариб,** 28/XII да **Азиз ва Санам,** 29/XII да **Фарғона ҳикояси.**

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — **«Айиқлар цирки»** аттракциони. Айиқларни ўргатувчи — РСФСР халқ артисти **Валентин Филатов.** Бугун **3 марта** тамоша кўрсатилади (кундуз соат 1, 4 ва кеч 8 да).

Граждан Брих — «ВАТАН» (кундуз ва кечқурун).

Иккинчи баҳор — «ВАТАН» (кеч соат 8, 9-40 минут ва 11-20 минутда).

Насриддин Хўжандда — НАВОИЙ номли (кундуз ва кечқурун).

Арафа — НАВОИЙ номли (эрталаб соат 10-20 минут, кундуз 12 ва кеч 10 яримда). «ИСКРА» (кундуз соат 4-35 минутгача ва 2-залда кеч 10-25 минутда).

Юқори табақага кириш йўли — «ИСКРА» (кеч соат 5 дан). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «СПУТНИК» (кундуз ва кечқурун).

Дадам, ойим, хотиним ва мен— «КОМСОМОЛ 30 ЙИЛЛИГИ» (кундуз ва кечқурун). «ЎЗБЕКИСТОН 25 ЙИЛЛИГИ» (эрталаб соат 11 ва кеч 7 да). «СПУТНИК» (кундуз соат 12 ярим, 2 ярим ва кеч 7 яримда).

СВЕРДЛОВ НОМЛИ КОНЦЕРТ ЗАЛИДА
27 декабрда
«БАҲОР» ХАЛҚ РАҚС АНСАМБЛИНИНГ
концерти

Бадиий раҳбар ва бош балетмейстер — СССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева.**

Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Қундуз Миркаримова, Эргаш Шукруллаев,** Жаҳон ёшлар фестивали лауреатлари **Клара Жалилова, Фозил Ҳарротов,** солистлардан **Тўхта Йўлдошева, Холисхон Қодирова, Зиё Ҳамдамов** ва халқ чолғу асбоблари ансамбли қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

КАЛИНИН РАЙОН МАТЛУБОТ СОЮЗИ
Чуқурсойдаги «Коммунизм» колхозида
чакана ярмарка очди

Бу ярмаркада ҳар хил саноат товарлари сотилади.

Навоий кўчаси, Студент проезди, 54-уйда турувчи **Раъно Шаҳамеддинованинг** Ворошилов кўчаси, 308-уйда турувчи Жаҳонгир Жаловдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 7-участка халқ судида кўрилади.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент, «Правда Востока» кўчаси № 26 РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140, Пропаганда бўлими — 34808, 136. Совет қурилиши бўлими — 136. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040,135. Саноат ва транспорт бўлими, маданият бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156 Маҳаллий ахборот бўлими — 34048, 132. Секретариат — 29040, 50. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 10593. «Қизил Ўзбекистон» «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. Нашр. Б-1023.